

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2022 m. rugsėjo 22 d.
(OR. en)

12711/22

Tarpinstitucinė byla:
2022/0269(COD)

MI 679
COMPET 727
IA 142
CONSOM 230
POLCOM 123
ENFOCUSTOM 128
CODEC 1346

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2022 m. rugsėjo 14 d.
kam:	Tarybos generaliniam sekretoriatui
Komisijos dok. Nr.:	COM(2022) 453 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO dėl produktų, pagamintų naudojant priverčiamąjį darbą, uždraudimo Sąjungos rinkoje

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2022) 453 final.

Pridedama: COM(2022) 453 final

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2022 09 14
COM(2022) 453 final

2022/0269 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

dėl produktų, pagamintų naudojant priverčiamąjį darbą, uždraudimo Sąjungos rinkoje

(Tekstas svarbus EEE)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Tarptautinė bendruomenė įsipareigojo iki 2030 m. panaikinti priverčiamąjį darbą (Jungtinių Tautų 8.7 darnaus vystymosi tikslas)¹. Tačiau jis vis dar plačiai naudojamas. Tarptautinė darbo organizacija (toliau – TDO) apskaičiavo, kad pasaulyje priverčiamąjį darbą dirba 27,6 mln. žmonių².

Laikydamosi ES sutarčių, ES visame pasaulyje skatina pagarbą žmogaus teisėms, įskaitant susijusias darbuotojų teises, pavyzdžiui, vykdydama įsipareigojimą skatinti deramą darbą. Todėl kova su priverčiamuoju darbu ir įmonių tvarumo išsamaus patikrinimo standartų propagavimas yra ES žmogaus teisių darbotvarkės prioritetai.

Šio pasiūlymo tikslas – veiksmingai uždrausti pateikti ir tiekti ES rinkai ir eksportuoti iš ES produktus, pagamintus naudojant priverčiamąjį darbą, įskaitant priverčiamąjį vaikų darbą. Draudimas taikomas vidaus rinkoje pagamintiems ir importuotiems produktams. Remiantis tarptautiniais standartais ir papildant esamas horizontaliąsias ir sektorines ES iniciatyvas, visų pirma įmonių tvarumo išsamaus patikrinimo prievoles ir pareigas pranešti, pasiūlymu nustatomas draudimas, grindžiamas patikima, rizika grindžiama vykdymo užtikrinimo sistema.

Pirmininkė U. von der Leyen apie šią iniciatyvą pirmą kartą paskelbė 2021 m. rugsėjo 15 d. pranešime apie Sąjungos padėtį³. Bendrieji šio pasiūlymo elementai buvo išdėstyti 2022 m. vasario 23 d. Komisijos *komunikate dėl deramo darbo visame pasaulyje*⁴ ir Komisijos pasiūlyme dėl direktyvos dėl įmonių tvarumo išsamaus patikrinimo⁵.

• Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis

Komunikate dėl deramo darbo visame pasaulyje ir Komisijos pasiūlyme dėl direktyvos dėl įmonių tvarumo išsamaus patikrinimo paskelbta, kad Komisija rengia naują teisėkūros iniciatyvą, kuria būtų veiksmingai uždrausta pateikti ir tiekti ES rinkai produktus, pagamintus naudojant priverčiamąjį darbą.

Į priverčiamąjo darbo poveikį atsižvelgta siūlomoje direktyvoje dėl įmonių tvarumo išsamaus patikrinimo. Visų pirma, siūlomos direktyvos priede priverčiamasis darbas priskiriamas prie teisių ir draudimų pažeidimų, kaip numatyta atitinkamuose tarptautiniuose susitarimuose, pavyzdžiui, TDO konvencijoje Nr. 29 dėl priverstinio darbo, Konvencijos dėl priverstinio darbo 2014 m. protokole ir TDO konvencijoje Nr. 105 dėl priverstinio darbo panaikinimo.

¹ <https://www.unodc.org/roseap/en/sustainable-development-goals.html>.

² *The 2021 Global Estimates of Modern Slavery*, https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_norm/---ipec/documents/publication/wcms_854733.pdf.

³ *2021 m. pranešimas apie Sąjungos padėtį | Europos Komisija (europa.eu)*.

⁴ *Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui dėl deramo darbo visame pasaulyje siekiant visuotinės teisingos pertvarkos ir tvaraus ekonomikos atsigavimo*, COM(2022) 66 *final*, 2022 2 23.

⁵ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl įmonių tvarumo išsamaus patikrinimo, kuria iš dalies keičiama Direktyva (ES) 2019/1937, COM(2022) 71 *final*, 2022 2 23.

Komisijos pasiūlyme dėl direktyvos dėl įmonių tvarumo išsamaus patikrinimo nagrinėjamas įmonių elgesys ir išsamaus patikrinimo procesai, susiję su į jos taikymo sritį patenkančiomis įmonėmis, ir nenumatomos priemonės, kuriomis būtų konkrečiai siekiama užkirsti kelią produktų, pagamintų naudojant priverčiamąjį darbą, pateikimui ir tiekimui ES rinkai. Pasiūlyme daugiausia dėmesio skiriama tam, kad laikantis bendrovių teisės ir įmonių valdymo būtų sukurta sistema, skirta žmogaus teisių ir aplinkosaugos pažeidimams, susijusiems su pačių įmonių veikla, jų patronuojamųjų įmonių veikla ir jų vertės grandinėmis, šalinti. Įmonės turi bendradarbiauti su verslo partneriais savo vertės grandinėse, kad ištaisytų pažeidimus. Veiklos nutraukimas yra kraštinė priemonė, kai neigiamo poveikio negalima sumažinti. Nors pasiūlyme numatytos sankcijos už išsamaus patikrinimo prievolių nesilaikymą, jame nereikalaujama, kad valstybės narės ar įmonės uždraustų bet kokį produktą pateikti ir tiekti rinkai.

ES pagrindinių teisių chartijos⁶ 5 straipsnio 2 dalyje aiškiai draudžiamas priverčiamasis darbas. Šis draudimas yra tinkamai įtvirtintas galiojančiuose ES teisės aktuose ir būsimose teisėkūros iniciatyvose, taip pat įtrauktas į tarptautines ir Europos iniciatyvas.

2021 m. liepos mėn. Komisija ir Europos išorės veiksmų tarnyba paskelbė gaires⁷, kuriomis siekiama padėti ES įmonėms, remiantis tarptautiniais standartais, imtis tinkamų priemonių priverčiamojo darbo rizikai jų veikloje ir tiekimo grandinėse mažinti. Tas dokumentas buvo žingsnis link teisės aktų, kuriais reglamentuojamas priverčiamasis darbas. Šis pasiūlymas atitinka tose gairėse išdėstytą požiūrį, į kurį bus atsižvelgta sprendžiant ekonominės veiklos vykdytojų veiksmų klausimus.

Priverčiamasis darbas yra išnaudojimo darbe forma, už jį baudžiama pagal Direktyvą 2011/36/ES dėl prekybos žmonėmis prevencijos, kovos su ja ir aukų apsaugos⁸. Be to, direktyvoje nustatyta juridinių asmenų atsakomybė kartu su administracinėmis ir baudžiamosiomis sankcijomis už toje direktyvoje nurodytą išnaudojimą, kai tokį išnaudojimą tų juridinių asmenų naudai vykdė bet kuris asmuo, užimantis vadovaujamas pareigas juridiniame asmenyje, arba kai pažeidimas buvo įmanomas dėl nepakankamos priežiūros ar kontrolės. Šis pasiūlymas papildys tą direktyvą ir netrukdytų kompetentingoms institucijoms, įskaitant teisėsaugos institucijas, imtis jų kompetencijai priklausančių veiksmų dėl įtariamos ar patvirtintos prekybos žmonėmis nusikalstamos veikos, susijusios su priverčiamuoju darbu ir išnaudojimu darbe.

Direktyva dėl sankcijų darbdaviams⁹ draudžiama įdarbinti neteisėtai esančius trečiųjų šalių piliečius, įskaitant prekybos žmonėmis aukas. Šis pasiūlymas taip pat papildys tą direktyvą.

Tai, kad priverčiamasis darbas tebeegzistuoja, rodo, kad reikia papildomų priemonių, kurios taip pat būtų taikomos produktams, siekiant užkirsti kelią produktų, pagamintų naudojant priverčiamąjį darbą, pateikimui ir tiekimui rinkai.

⁶ Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija, OL C 326, 2012 10 26, p. 391.

⁷ [ES įmonėms skirtos išsamaus patikrinimo gairės, kuriomis siekiama padėti ES įmonėms pašalinti priverčiamojo darbo riziką jų veikloje ir tiekimo grandinėse.](#)

⁸ 2011 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/36/ES dėl prekybos žmonėmis prevencijos, kovos su ja ir aukų apsaugos, pakeičianti Tarybos pamatinį sprendimą 2002/629/TVR, OL L 101, 2011 4 15, p. 1.

⁹ 2009 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/52/EB, kuria numatomi sankcijų ir priemonių nelegaliai esančių trečiųjų šalių piliečių darbdaviams būtiniausi standartai, OL L 168, 2009 6 30, p. 24.

- **Suderinamumas su kitomis ES politikos sritimis**

2020–2024 m. ES veiksmų plane žmogaus teisių ir demokratijos srityje¹⁰ kaip vienas iš ES ir valstybių narių prioritetų numatyta skatinti panaikinti priverčiamąjį darbą ir įgyvendinti tarptautinius atsakingo verslo standartus, pavyzdžiui, JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinius principus ir Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (toliau – EBPO) rekomendacijas daugiašalėms įmonėms bei išsamaus patikrinimo rekomendacijas¹¹. Šis pasiūlymas atitinka to veiksmų plano prioritetus. Jis taip pat papildo ES vaiko teisių strategiją¹², kuria pagal ES pagrindinių teisių chartijos 32 straipsnį ES įpareigojama laikytis visiško vaikų darbo netoleravimo požiūrio ir užtikrinti, kad ES įmonių tiekimo grandinėse nebūtų naudojamas vaikų darbas.

Šis pasiūlymas neturi įtakos kitų reikalavimų dėl žmogaus teisių taikymui. Jis taip pat papildys ES reglamentavimo aplinką, į kurią šiuo metu neįtrauktas draudimas ES rinkai pateikti ir tiekti produktus, pagamintus naudojant priverčiamąjį darbą. Tarptautinis bendradarbiavimas su ES nepriklausančių šalių valdžios institucijomis vyks struktūriškai, kaip esamų dialogų, pavyzdžiui, dialogų žmogaus teisių klausimais su trečiosiomis valstybėmis arba, prireikus, specialių dialogų, kurie bus kuriami *ad hoc* pagrindu, dalis. Vyriausiasis įgaliotinis, einantis Komisijos pirmininko pavaduotojo pareigas, užtikrins suderinamumą su įvairiomis Komisijos išorės veiksmų sritimis.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Šis pasiūlymas grindžiamas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 114 ir 207 straipsniais.

SESV 114 straipsnyje nustatyta, kad Europos Parlamentas ir Taryba nustato priemones valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatoms, skirtoms vidaus rinkos sukūrimui ir veikimui, suderinti.

Reglamento tikslas – išvengti kliūčių laisvam prekių judėjimui ir pašalinti konkurencijos iškraipymus vidaus rinkoje, kurie atsirastų dėl nacionalinių įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su produktų, pagamintų naudojant priverčiamąjį darbą, pateikimu ir tiekimu Sąjungos rinkai, skirtumų.

Vis daugiau dėmesio skiriama tebesitęsiančiai priverčiamojo darbo problemai ir poreikiui išvengti produktų, pagamintų naudojant priverčiamąjį darbą, tiekimo. Keletas valstybių narių parlamentų ir vyriausybės paskelbė, kad būtina priimti teisės aktus, kuriais būtų užtikrinta, kad produktai, pagaminti naudojant priverčiamąjį darbą, nepatektų į jų rinkas. Atsižvelgiant į tai, kyla konkretus pavojus, kad valstybės narės priims nacionalinius teisės aktus, draudžiančius jų teritorijoje pateikti ir tiekti prekes, pagamintas naudojant priverčiamąjį darbą. Šie teisės aktai gali skirtis. Tikėtina, kad dėl tokių skirtumų bus stengiamasi išvengti

¹⁰ https://www.eeas.europa.eu/sites/default/files/eu_action_plan_on_human_rights_and_democracy_2020-2024.pdf.

¹¹ Žr. sektorinių rekomendacinių dokumentų sąrašą: <http://mneguidelines.oecd.org/sectors/>.

¹² Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „ES vaiko teisių strategija“, COM(2021) 142 *final*, 2021 3 24.

priemonių, o tai darytų poveikį prekių judėjimui vidaus rinkoje. Tai reiškia, kad dėl valstybių narių teisės aktų, susijusių su produktų, pagamintų naudojant priverčiamąjį darbą, pateikimu ir tiekimu jų nacionalinei rinkai, skirtumų kyla pavojus, kad bus iškraipyta vidaus rinka ir atsirastų nepagrįstų kliūčių laisvam prekių judėjimui.

Pagal SESV 207 straipsnį bendra prekybos politika turi būti grindžiama vienodais principais, pvz., eksporto politikos srityje. Kadangi šis pasiūlymas turės tiesioginį ir nedelsiamą poveikį prekybai, nes bus uždrausta eksportuoti produktus, pagamintus naudojant priverčiamąjį darbą, ir į ES rinką tiekti produktus, kurie, kaip įrodyta, pagaminti naudojant priverčiamąjį darbą, teisinis pagrindas turėtų būti 207 straipsnis.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Šio pasiūlymo įgyvendinimas, visų pirma tyrimai ir sprendimai uždrausti produktus, pagamintus naudojant priverčiamąjį darbą, priklausys valstybių narių nacionalinių valdžios institucijų kompetencijai. Muitinės imsis veiksmų, visų pirma remdamosi valstybių narių kompetentingų institucijų priimtais sprendimais, prie ES išorės sienų, kad identifikuotų produktus, pagamintus naudojant priverčiamąjį darbą, ir sustabdytų jų patekimą į ES rinką arba išvežimą iš jos. Tačiau tikėtina, kad vien valstybių narių teisės aktai toje srityje bus nepakankami ir neveiksmingi, o pasiūlymo tikslų negalima tinkamai pasiekti tik valstybių narių lygmens teisės aktais. ES teisės aktai ir vykdymo užtikrinimo koordinavimas yra būtini dėl šių priežasčių:

- ES rinkos veikimui reikalingos bendros šios srities nuostatos. Dėl valstybių narių teisės aktų skirtumų gali atsirasti vidaus rinkos iškraipymų ir nepagrįstų kliūčių laisvam prekių judėjimui;
- vykdymo užtikrinimo pastangos turi būti vienodos visoje ES. Jei kai kuriose ES dalyse vykdymo užtikrinimas yra ne toks griežtas, sukuriamos silpnos zonos, o tai gali kelti grėsmę viešajam interesui ir sukurti nesąžiningas prekybos sąlygas;
- su priverčiamuoju darbu įmonių vertės grandinėse susijusi rizika dažnai turi tarpvalstybinį poveikį ir apima kelias ES valstybes nares ir (arba) ES nepriklausančias šalis. Tai rodo, kad reikia laikytis ES mastu taikomo požiūrio, užtikrinant teisinį tikrumą ir vienodas sąlygas įmonėms, veikiančioms vidaus rinkoje ir už jos ribų.

Todėl pasiūlymas yra **būtinasis** siekiant užtikrinti **griežtą ir vienodą vykdymo užtikrinimą** šioje srityje, užkirsti kelią vidaus rinkos veikimo iškraipymams, apsaugoti šiame kontekste ginamus viešuosius interesus ir užtikrinti vienodas sąlygas ES ir už jos ribų įsisteigusioms įmonėms.

- **Proporcingumo principas**

Kadangi šis pasiūlymas taikomas produktams, pagamintiems naudojant bet kokios rūšies ir kilmės priverčiamąjį darbą, į taikymo sritį patektų visi ekonominės veiklos vykdytojai, pateikiantys ir tiekiantys tuos produktus ES rinkai. Vis dėlto, siekiant veiksmingai užtikrinti vykdymą, kompetentingos institucijos turės sutelkti savo pastangas ten, kur priverčiamąjo darbo rizika labiausiai paplitusi ir kur tikėtina, kad poveikis bus didžiausias. Tai reiškia, kad daugiausia dėmesio bus skiriama didesniems ekonominės veiklos vykdytojams pradinuose ES vertės grandinės etapuose (pvz., importuotojams, gaminių ir produktų gamintojams ar produktų tiekėjams).

Pasiūlyme nustatomi bendri visų valstybių narių kompetentingų institucijų įgaliojimai, kurie turėtų padėti sustiprinti vykdymo užtikrinimą. Vykdymo užtikrinimo įgaliojimai bus suteikti valstybėms narėms. Kai kurioms valstybėms narėms gali reikėti pritaikyti nacionalinės proceso teisės aktus, kad būtų užtikrinta, jog jų vykdymo užtikrinimo institucijos galėtų veiksmingai naudotis savo įgaliojimais tarpvalstybiniu mastu, bendradarbiauti ir spręsti reikalavimų neatitinkančių produktų ES problemą. Pasirinktas suderinimo lygis yra būtinas siekiant užtikrinti sklandų kompetentingų institucijų bendradarbiavimą ir keitimąsi įrodymais.

Pasiūlymu bus pagerintas bendradarbiavimas vykdymo užtikrinimo srityje ir nuoseklumas, nes bus sukurtas atitinkamų institucijų tinklas, neužkraunant neproporcingos ar pernelyg didelės naštos valstybių narių institucijoms. Todėl pasiūlymu neviršijama to, kas būtina jo tikslams pasiekti.

- **Priemonės pasirinkimas**

Veiksmingo vykdymo užtikrinimo ir atitikties tikslams pasiekti būtina priimti reglamentą. Direktyva nepavyktų pasiekti tikslų, nes po jos perkėlimo į nacionalinę teisę jurisdikcijų skirtumai gali išlikti, todėl kyla pavojus suderintam vykdymo užtikrinimui.

Komisija paskelbs gaires, pagal kurias bus teikiama parama valstybių narių vykdymo užtikrinimo institucijoms ir įmonėms, pateiks bendro pobūdžio informaciją ir patars, kaip taikyti pasiūlymą ir jo laikytis.

3. EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Konsultacijos apėmė kvietimo teikti informaciją paskelbimą, tikslines konsultacijas ir kitą informavimo veiklą bei *ad hoc* grįžtamąją informaciją. Konsultacijų strategijos tikslas – gauti informacijos iš atitinkamų ES ir ES nepriklausančių šalių suinteresuotųjų šalių. Pagrindinės suinteresuotosios šalys, su kuriomis konsultuotasi, buvo šios:

- įmonės (įskaitant labai mažas, mažąsias ir vidutines įmones⁴¹ (MVI)) ir joms atstovaujančios organizacijos bei kiti tiekimo grandinių veiklos vykdytojai, kuriems priverčiamasis darbas gali turėti įtakos;
- profesinių sąjungų organizacijos;
- ES valstybės narės ir ES nepriklausančios šalys;
- tarptautinės organizacijos (visų pirma TDO ir EBPO);
- pilietinės visuomenės organizacijos ir nevyriausybines organizacijos (NVO).

Tikslinės konsultacijos vyko nuo 2022 m. gegužės 19 d. iki 2022 m. birželio 23 d. Konsultacijose remtasi informacija, gauta iš atitinkamų valstybių narių valdžios institucijų ir suinteresuotųjų šalių susitikimų esamose platformose ir tinkluose. Numatyta iniciatyva buvo pristatyta 14 tokių susitikimų, įskaitant Europos gaminių atitikties užtikrinimo tinklą, Prekybos GD pilietinės visuomenės dialogą, Komisijos prekybos ir darnaus vystymosi ekspertų grupę ir keitimąsi nuomonėmis su Europos socialinių partnerių organizacijomis. Tikslinėse konsultacijose dalyvavo valstybių narių atstovai ir daugiau kaip 450 kitų suinteresuotųjų šalių.

Apskritai visos suinteresuotosios šalys sutiko, kad priverčiamasis darbas yra sudėtingas klausimas ir kad jį reikia spręsti ir tokį darbą panaikinti. Tačiau kai kurios iš jų nurodė, kad ES tai turėtų būti daroma taikant valstybių narių nacionalinius baudžiamosios teisės aktus. Tiek valstybių narių atstovai, tiek kitos suinteresuotosios šalys pabrėžė, kad numatoma ES priemonė turi atitikti PPO reikalavimus ir būti grindžiama tarptautiniais standartais, pavyzdžiui, TDO priverčiamojo darbo apibrėžtimi. Visos suinteresuotosios šalys kėlė klausimą kodėl neatliktas specialus poveikio vertinimas.

Dauguma suinteresuotųjų šalių taip pat pabrėžė, kad naujoji priemonė turėtų derėti ir būti susieta su pasiūlymu dėl direktyvos dėl įmonių tvarumo išsamaus patikrinimo, tačiau neturėtų jo dubliuoti, ypač kalbant apie abiejų priemonių įgyvendinimą ir vykdymo užtikrinimą.

Daugelis suinteresuotųjų šalių teigė, kad didesnis dėmesys turi būti skiriamas proporcingumui, ir nurodė, kad reikia vengti papildomos naštos įmonėms, ypač MVĮ. Suinteresuotosios šalys taip pat paprašė gairių, visų pirma padedančių joms nustatyti riziką. Kai kurios suinteresuotosios šalys išklė klausimą, kaip išvengti naujosios priemonės įgyvendinimo skirtumų skirtingose valstybėse narėse.

Kvietimas teikti informaciją buvo paskelbtas¹³ Geresnio reglamentavimo portale (kuris taip pat žinomas kaip portalas „Išsakykite savo nuomonę“), kad suinteresuotosios šalys turėtų galimybę pateikti pastabų dėl poreikio imtis veiksmų ir numatytos iniciatyvos, taip pat pateikti informacijos visais tolesniais klausimais, į kuriuos reikia atsižvelgti plėtojant šią politikos sritį. Tikslinę auditoriją sudarė visų suinteresuotųjų šalių, pavyzdžiui, verslo asociacijų, importuotojų ir gaminių gamintojų, vartotojų, NVO, profesinių sąjungų, mažmeninės prekybos įmonių ir nacionalinių atstovų, įskaitant nacionalines institucijas, atsakingas už atitinkamų taisyklių vykdymo užtikrinimą, ekspertai ir atstovai.

Pagal kvietimą teikti informaciją nuo 2022 m. gegužės 23 d. iki 2022 m. birželio 20 d. buvo galima teikti viešas pastabas ir grįžtamąją informaciją. Iš viso gauti 107 atsakymai, su 76 iš jų pateikta papildomos informacijos arba pridėtas pozicijos dokumentas.

Didžioji dalis respondentų buvo verslo asociacijos (33 proc.), NVO atstovai (31 proc.) ir įmonės (arba) verslo organizacijos (15 proc.), kiti – profesinės sąjungos, piliečiai, valdžios institucijos bei akademinės ir (arba) mokslinių tyrimų institucijos.

Grįžtamąją informaciją pateikė suinteresuotosios šalys iš 22 šalių penkiuose žemynuose. Daugiausia atsakymų pateikė suinteresuotosios šalys, įsikūrusios Belgijoje (33 – jos taip pat pateikė grįžtamąją informaciją per savo atstovybes Belgijoje), Vokietijoje (19) ir JAV (12).

Kalbant apie priemonės taikymo sritį, pagrindinis klausimas buvo tas, ar ji turėtų būti taikoma tik kiekvienai konkrečiai siuntai, kuri nagrinėjama atskirai, ar ji taip pat turėtų sudaryti sąlygas griežčiau tikrinti konkrečius produktus, pramonės šakas, gamybos vietas, regionus ir šalis.

Suinteresuotosios šalys iš esmės susitarė naudoti TDO priverčiamojo darbo apibrėžtį, nustatytą 1930 m. Konvencijoje dėl priverstinio darbo (Nr. 29), ir TDO 11 priverčiamojo darbo rodiklių¹⁴. Suinteresuotosios šalys taip pat dažnai rėmėsi EBPO rekomendacijomis

¹³ Veiksmingas produktų, kurie pagaminti, išgauti arba gauti naudojant priverčiamąjį darbą, uždraudimas (europa.eu).

¹⁴ https://www.ilo.org/global/topics/forced-labour/publications/WCMS_203832/lang--en/index.htm.

daugiašalėms įmonėms, EBPO išsamaus patikrinimo rekomendacijomis dėl atsakingo verslo, taip pat JT verslo ir žmogaus teisių pagrindiniais principais. Jos dažnai atkreipė dėmesį į tai, kad jos jau laikėsi šių gairių, ir prašė, kad pasiūlymas atitiktų šias gaires.

Buvo nesutarimų, kokių įrodymų reikia, kad institucijos galėtų sulaikyti siuntą įvežimo punkte. Pilietinės visuomenės suinteresuotosios šalys išreiškė norą taikyti nuginčijamą prezumpciją konkretiems produktams, pramonės šakoms, gamybos vietoms, regionams ir šalims, kuriuose labai paplitęs priverčiamasis darbas. Nacionalinėms institucijoms taip pat turėtų būti leidžiama inicijuoti tyrimus, jei jos pagrįstai įtaria, kad produktų vertės grandinėje yra priverčiamojo darbo elementų. Be to, turėtų būti įdiegtas skundų nagrinėjimo mechanizmas, kad pilietinė visuomenė ir profesinės sąjungos galėtų teikti skundus tyrimui. Privatusis sektorius pirmenybę teiktų šalies ir produkto atžvilgiu neutraliam požiūriui, kai tyrimai inicijuojami remiantis pagrįstais įtarimais. Pastabose taip pat skyrėsi nuomonės dėl įrodinėjimo naštos, t. y. ar importuotojas turėtų įrodyti, kad jo prekės nėra susijusios su priverčiamuoju darbu, ar muitinė turi įrodyti, kad tiriamos siuntos produktams pagaminti buvo panaudotas priverčiamasis darbas. Bet kuriuo atveju dauguma suinteresuotųjų šalių sutinka, kad turėtų būti nustatyti konkretūs procesai ir tyrimo standartai, kad būtų užtikrintas nuspėjamumas ir vienodas taikymas.

Kalbant apie vykdymo užtikrinimą, dauguma suinteresuotųjų šalių sutiko, kad visoms valstybėms narėms turėtų būti taikomi vienodi standartai ir kad reikėtų vengti susiskaidymo rizikos. Todėl būtina nacionalinėms vykdymo užtikrinimo institucijoms suteikti aiškias gaires ir išteklius, reikalingus siūlomo reglamento įgyvendinimui veiksmingai stebėti ir užtikrinti jo vykdymą (įskaitant išteklius mokymui ir užtikrinti, kad nacionalinės institucijos turėtų pakankamai darbuotojų), o ES turi atlikti koordinavimo vaidmenį.

Privačiojo sektoriaus respondentai dažnai minėjo suderinamumą su galiojančiomis ES ir nacionalinėmis taisyklėmis, kad būtų išvengta įmonių pastangų dubliavimo ir didesnės biurokratijos. Kitose pastabose ši iniciatyva veikiau vertinama kaip užpildanti kitų reglamentų spragas, pavyzdžiui, tai, kad siūloma direktyva dėl įmonių tvarumo išsamaus patikrinimo netaikoma MVĮ.

Nuomonės MVĮ klausimu taip pat skiriasi. Pilietinės visuomenės atstovai pabrėžė, kad MVĮ neturėtų būti taikomos išimtys ar specialios nuostatos, kaip siūlomos direktyvos dėl įmonių tvarumo išsamaus patikrinimo atveju. Kadangi MVĮ sudaro daugumą ES įmonių, jų visapusiškas įtraukimas yra labai svarbus, kad naujoji priemonė turėtų prasmingą poveikį. Kita vertus, daug verslo asociacijų arba įmonių ir (arba) verslo organizacijų atstovų pasisakė už tai, kad MVĮ būtų taikomos specialios sąlygos, pateikiant joms išsamias gaires, taikant konkrečias nuostatas arba net netaikant priemonės. Pagrindinis argumentas šiuo atžvilgiu buvo tas, kad mažesnės įmonės turi mažiau išteklių išsamiam patikrinimui atlikti ir kad jos turi mažesnę įtaką rinkoje, kad galėtų daryti spaudimą tiekėjams, kad šie dėtų papildomas pastangas arba suteiktų prieigą prie savo gamybos vietų ir darbuotojų.

Naujuoju pasiūlymu turėtų būti užtikrinta, kad produktai, kurie, kaip nustatyta, pagaminti naudojant priverčiamąjį darbą, būtų ne tik uždrausti ES bendrojoje rinkoje, bet ir kad jų nebūtų galima nukreipti į šalis, kuriose draudimas netaikomas arba kurios neturi pajėgumų tyrimams atlikti ir (arba) vykdymui užtikrinti. Todėl labai svarbu stiprinti bendradarbiavimą su ES nepriklausančių šalių valdžios institucijomis siekiant užtikrinti, kad produktai, kuriems draudžiama patekti į jų rinką, nepatektų į ES bendrąją rinką, ir atvirkščiai.

Gautoje grįžtamojoje informacijoje taip pat buvo pabrėžta duomenų bazės pridėtinė vertė. Suinteresuotosios šalys pasiūlė, kad valdžios institucijos galėtų pateikti nubaustų ir uždraustų subjektų ir produktų registrą. Tai padėtų įmonėms, ypač MVI, nes jos galėtų išvengti probleminių tiekėjų. Kai kurios suinteresuotosios šalys taip pat paprašė, kad muitinės atskleistų savo duomenis skaidrumo sumetimais. Pilietinės visuomenės organizacijų atstovai reikalavo, kad importuotojai turėtų sudaryti ir pateikti išsamią informaciją apie visus savo tiekėjus.

Daugelis suinteresuotųjų šalių pristatė konkrečioms įmonėms ar sektoriams skirtas iniciatyvas, kurių jos ėmėsi siekdamos spręsti priverčiamojo darbo problemą savo vertės grandinėse, ir pasiektus rezultatus.

- **Poveikio vertinimas**

Spręstinas klausimas – priverčiamasis darbas – tiesiogiai prieštarauja pagarbai žmogaus orumui ir žmogaus teisių visuotinumui bei nedalomumui, kaip nustatyta Europos Sąjungos sutarties 21 straipsnyje, taip pat ES pagrindinių teisių chartijos 5 straipsnio 2 dalyje ir Europos žmogaus teisių konvencijos 4 straipsnyje.

Atsižvelgiant į tai, dėl priverčiamojo darbo veiksmų reikia imtis skubiai, o tai neleidžia atlikti poveikio vertinimo. Tačiau rengiant šį pasiūlymą remtasi įrodymais, surinktais atliekant kitų iniciatyvų, pavyzdžiui, pasiūlymo dėl direktyvos dėl įmonių tvarumo išsamaus patikrinimo ir Tvarių gaminių iniciatyvos, poveikio vertinimus. Dėl šios priežasties ir atsižvelgiant į iniciatyvos svarbą ir skubumą, pagal Komisijos geresnio reglamentavimo gaires buvo leista taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą. Analizė ir patvirtinamieji įrodymai vis tiek bus pateikti tarnybų darbiname dokumente per tris mėnesius nuo šio pasiūlymo paskelbimo.

Kalbant apie išlaidas, dėl pasiūlymo valdžios institucijos daugiausia patirs vykdymo užtikrinimo išlaidų, o ekonominės veiklos vykdytojai – reikalavimų laikymosi išlaidų. Komisija taip pat patirs tam tikrų išlaidų.

Reikalavimų laikymosi išlaidos – tai išlaidos, kurias įmonės patirs siekdamos užtikrinti, kad ES rinkai jos nepateiktų ir netiektų produktų, pagamintų naudojant priverčiamąjį darbą. Jų išlaidos priklausys nuo to, ar joms jau taikomos išsamaus patikrinimo nuostatos (pavyzdžiui, siūloma direktyva dėl įmonių tvarumo išsamaus patikrinimo), ar jos savanoriškai jau atliko išsamų patikrinimą.

Kalbant apie valstybių narių, kurios įgyvendins pasiūlymą, išlaidas, tai priklausys nuo esamos nacionalinio lygmens administracinės struktūros (t. y., ar valdžios institucijos jau vykdo panašias užduotis, ar ne), jau galiojančių nacionalinės teisės aktų, susijusių su atitinkamais klausimais, ir nuo galimo muitinės sistemų atnaujinimo.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Turėtų būti taikoma visiems ekonominės veiklos vykdytojams, tiekiantiems produktus ES rinkai arba iš jos eksportuojantiems. Tai būtina siekiant veiksmingai uždrausti ES rinkai tiekti produktus, pagamintus naudojant priverčiamąjį darbą.

MVI ištekliai ir patirtis, reikalingi veiksmingoms išsamaus patikrinimo sistemoms įgyvendinti, gali būti riboti. Prekių pašalinimas iš rinkos taip pat galėtų būti didesne našta MVI, palyginti su didele įmone.

Todėl reikės atlikti keletą pakeitimų dėl MVĮ. Teoriškai vienas iš būdų, kaip atsižvelgti į konkrečius MVĮ poreikius ir apribojimus, galėtų būti tokių įmonių neįtraukimas į šio pasiūlymo taikymo sritį. Tačiau tai nėra perspektyvi galimybė, nes pasiūlyme daugiausia dėmesio bus skiriama produktams, kurie, kaip įtariama, buvo pagaminti naudojant priverčiamąjį darbą, neatsižvelgiant į susijusių ekonominės veiklos vykdytojų dydį. Negalima iš anksto atmesti galimybių, kad kai kuriais atvejais subjektai, į kuriuos institucijos gali kreiptis pradėdamos priverčiamojo darbo tyrimus, būtų MVĮ. Todėl išimties taikymas MVĮ paveiktų pasiūlymo veiksmingumą ir sukeltų neaiškumų. Be to, svarbu atsižvelgti į tai, kad MVĮ paprastai yra vertės grandinių dalis, todėl šiose tiekimo grandinėse didelėms įmonėms skirta politika taip pat daro poveikį MVĮ, kurios turi taikyti išsamaus patikrinimo procedūras, kad turėtų galimybes gauti finansavimą ir patenkinti didesnių pirkėjų ir (arba) tiekėjų, kurie taiko išsamų patikrinimą, poreikius. Kaip nurodyta 2021–2022 m. metinėje ataskaitoje dėl Europos MVĮ⁴² pateiktose Komisijos rekomendacijose, gali būti labiau tinkama teisės aktuose apsvaistyti galimybę taikyti supaprastintas savanoriškas priemones ir švelninimo priemones, kurios leistų MVĮ įrodyti savo tvarumo įsipareigojimus.

Komisija įvertino, ar naudinga nustatyti produktų kiekio ir (arba) vertės **ribą**, kurios nepasiekus valdžios institucijos nepradėtų priverčiamojo darbo tyrimų pagal šį pasiūlymą. Kadangi gali būti labiau tikėtina, kad MVĮ tiekia rinkai mažesnius kiekius, tokia *de minimis* išlyga bendrai galėtų būti priemonė atsižvelgti į jų padėtį ir iš esmės joms netaikyti tyrimo. Tačiau nustačius *de minimis* ribas būtų iškraipytos vienodos sąlygos vidaus rinkoje ir atsirastų spragų. Taip pat nebūtų užtikrinta, kad MVĮ visada nepatektų į šio pasiūlymo taikymo sritį, nes mažesni ekonominės veiklos vykdytojai tikrai galėtų tiekti rinkai didelį produktų kiekį, priklausomai nuo sektoriaus.

Todėl, užuot nustačius aiškia išimtį MVĮ arba *de minimis* ribą, į MVĮ padėtį turėtų būti atsižvelgiama rengiant priemonę, įskaitant rizika grindžiamą vykdymo užtikrinimą ir paramos priemones. Pavyzdžiui, tai apims:

priemonės rengimą: sprendamos dėl informacijos pateikimo terminų, kompetentingos institucijos atsižvelgs į atitinkamų ekonominės veiklos vykdytojų dydį ir išteklius, žinodamos, kad mažesnės įmonės neturės tiek išteklių vertės grandinės apžvalgai ir nustatymui, kiek didesnės įmonės;

rizika grindžiamą vykdymo užtikrinimą: kompetentingos institucijos turėtų sutelkti savo vykdymo užtikrinimo pastangas ten, kur tikėtina, kad jos turės didžiausią poveikį, t. y. nukreipti į ekonominės veiklos vykdytojus, dalyvaujančius vertės grandinės etapuose, ypač ten, kur gali atsirasti priverčiamojo darbo rizika. Jos taip pat turėtų atsižvelgti į ekonominės veiklos vykdytojų dydį ir ekonominius išteklius, atitinkamų produktų kiekį, taip pat įtariamo priverčiamojo darbo mastą;

paramos priemonės: kadangi patirtis parodė, kad MVĮ naudojasi paramos priemonėmis, kurios reikalauja mažesnių išlaidų, pavyzdžiui, gairėmis ar šablonais, Komisija paskelbs gaires, kuriose bus atsižvelgiama į ekonominės veiklos vykdytojų dydį ir ekonominius išteklius.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Prie šio pasiūlymo pridėtoje finansinėje teisės akto pasiūlymo pažymoje nustatytas numatomas poveikis biudžetui, taip pat žmogiškiesiems ir administraciniais ištekliams.

5. KITI ELEMENTAI

• Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka

Komisija aktyviai stebės siūlomo reglamento įgyvendinimą ir užtikrins, kad siūlomu reglamentu būtų pasiekti jo tikslai. Vykdam stebėseną visų pirma bus siekiama veiksmingai užkirsti kelią produktų, pagamintų naudojant priverčiamąjį darbą, tiekimui ES rinkai arba eksportui iš ES ir užtikrinti veiksmingą kompetentingų institucijų bendradarbiavimą. Taip pat bus atsižvelgta į poveikį verslui, ypač MVI.

• Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas

I skyriuje pateikiamos bendrosios nuostatos: dalykas (1 straipsnis), terminų apibrėžtis (2 straipsnis) ir produktų, pagamintų naudojant priverčiamąjį darbą, uždraudimas, t. y. draudimas tiekti tokius produktus ES rinkai ir juos eksportuoti (3 straipsnis).

II skyriuje išsamiai aprašomi tyrimai ir kompetentingų institucijų sprendimai. Valstybės narės turės paskirti vieną ar daugiau kompetentingų institucijų, atsakingų už pareigų pagal šį pasiūlymą vykdymą (12 straipsnis). Pradiniam tyrimų etape kompetentingos institucijos turės laikytis rizika grindžiamo požiūrio ir visų pirma įvertinti pirmiau minėto draudimo pažeidimo riziką (4 straipsnis). Jei kompetentinga institucija nustato, kad yra pagrįstas susirūpinimas, kad pažeidžiamas draudimas, ji turės ištirti atitinkamus produktus ir ekonominės veiklos vykdytojus (5 straipsnis). Šiame skyriuje taip pat nurodomi kompetentingų institucijų sprendimai (6 straipsnis), jų turinys (7 straipsnis), peržiūra (8 straipsnis) ir pripažinimas (14 straipsnis). Kompetentingoms institucijoms bus taikoma pareiga informuoti Komisiją ir kitų valstybių narių kompetentingas institucijas (9 straipsnis) ir pareigos, susijusios su administraciniu bendradarbiavimu ir tarpusavio ryšiais (13 straipsnis). Šiame skyriuje taip pat pateikiamos nuostatos dėl informacijos apie įtariamus pažeidimus teikimo (10 straipsnis) ir priverčiamojo darbo rizikos zonų arba produktų duomenų bazės (11 straipsnis).

III skyrius susijęs su nuostatomis dėl į ES rinką patenkančių arba iš jos išvežamų produktų. Būtinai konkrečios muitinio tikrinimo nuostatos, nes Reglamentas (ES) 2019/1020 šiuo atveju neatitinka paskirties, o muitinės negali veikti kaip pirmoji gynybos linija, kaip įprasta pagal Reglamentą (ES) 2019/1020. Todėl jos remsis kompetentingų institucijų sprendimais. Be to, muitinės turi turėti konkrečios informacijos apie gamybos procese dalyvaujančius fizinius ir juridinius asmenis, taip pat apie patį produktą, kad galėtų veiksmingai sustabdyti produktų, pagamintų naudojant priverčiamąjį darbą, patekimą į ES rinką arba išvežimą iš jos, kaip nustatyta kompetentingų institucijų sprendimuose.

Todėl III skyriuje pateikiamos nuostatos dėl muitinio tikrinimo (15 straipsnis), informacijos, kurią ekonominės veiklos vykdytojas turi pateikti muitinėms (16 straipsnis), produktų, kurie gali pažeisti draudimą, išleidimo į laisvą apyvartą arba eksporto sustabdymo (17 straipsnis), jų išleidimo į laisvą apyvartą arba eksporto, jei nėra jokių pažeidimų (18 straipsnis), atsisakymo išleisti juos į laisvą apyvartą arba eksportuoti (19 straipsnis) ir produktų, kuriuos atsisakyta išleisti į laisvą apyvartą arba eksportuoti, pašalinimo (20 straipsnis), taip pat nuostatos dėl kompetentingų institucijų ir muitinių keitimosi informacija ir bendradarbiavimo (21 straipsnis).

IV skyriuje pateikiamos nuostatos dėl informacinių sistemų (22 straipsnis), gairės, kurias Komisija turės paskelbti, kad padėtų kompetentingoms institucijoms įgyvendinti šį siūlomą reglamentą, o ekonominės veiklos vykdytojams – jo laikytis, taip pat nuostatos, kuriomis

užtikrinamas kompetentingų institucijų užduočių aiškumas ir veiksmų nuoseklumas (23 straipsnis), taip pat nuostatos dėl ES kovos su produktais, pagamintais naudojant priverčiamąjį darbą, tinklo, kuris taps kompetentingų institucijų ir Komisijos struktūrinio koordinavimo ir bendradarbiavimo platforma, sukūrimo, sudėties ir užduočių (24 straipsnis).

V skyriuje nustatomos baigiamosios nuostatos: dėl konfidencialumo (25 straipsnis), tarptautinio bendradarbiavimo (26 straipsnis), deleguotųjų aktų (27 straipsnis), skubos procedūros (28 straipsnis), komiteto procedūros (29 straipsnis), sankcijų (30 straipsnis) ir šio siūlomo reglamento įsigaliojimo ir taikymo pradžios datos (31 straipsnis).

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS**dėl produktų, pagamintų naudojant priverčiamąjį darbą, uždraudimo Sąjungos rinkoje**

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,
atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 ir 207 straipsnius,
atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,
atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹⁵,
laikydami įprastos teisėkūros procedūros,
kadangi:

- (1) kaip pripažinta Tarptautinės darbo organizacijos (toliau – TDO) konvencijos Nr. 29 dėl priverstinio darbo (toliau – TDO konvencija Nr. 29) 2014 m. protokolo preambulėje, priverčiamasis darbas yra sunkus žmogaus orumo ir pagrindinių žmogaus teisių pažeidimas. TDO paskelbė, kad visų formų priverčiamąjo ar privalomojo darbo panaikinimas yra principas, susijęs su pagrindinėmis teisėmis. TDO pagrindinėmis TDO konvencijomis¹⁶ laiko TDO konvenciją Nr. 29, Konvencijos Nr. 29 2014 m. protokolą ir TDO konvenciją Nr. 105 dėl priverstinio darbo panaikinimo (toliau – TDO konvencija Nr. 105). Priverčiamasis darbas apima įvairų darbą ar tarnybą, kurių buvo išreikalauta prievarta ir kurių asmuo nesutiko atlikti sava valia¹⁷;
- (2) priverčiamąjo darbo naudojimas yra plačiai paplitęs pasaulyje. Apskaičiuota, kad 2021 m. priverčiamąjį darbą dirbo apie 27,6 mln. žmonių.¹⁸ Pažeidžiamoms ir marginalizuotoms visuomenės grupėms ypač gresia spaudimas atlikti priverčiamąjį darbą. Net jei valstybė neverčia žmonių dirbti, priverčiamasis darbas dažnai yra kai kurių ekonominės veiklos vykdytojų nepakankamai gero valdymo pasekmė;
- (3) priverčiamąjo darbo panaikinimas yra vienas iš Sąjungos prioritetų. Pagarba žmogaus orumui ir žmogaus teisių visuotinumai bei nedalomumas yra tvirtai įtvirtinti Europos Sąjungos sutarties 21 straipsnyje. Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 5 straipsnio 2 dalyje ir Europos žmogaus teisių konvencijos 4 straipsnyje numatyta, kad niekas negali būti verčiamas dirbti priverčiamąjį ar privalomąjį darbą. Europos

¹⁵ OL C , , p. .

¹⁶ <https://www.ilo.org/global/standards/introduction-to-international-labour-standards/conventions-and-recommendations/lang--en/index.htm>.

¹⁷ TDO priverčiamąjo darbo apibrėžtis pagal 1920 m. TDO konvenciją dėl priverstinio darbo (Nr. 29) „Kas yra priverčiamasis darbas, šiuolaikinė vergovė ir prekyba žmonėmis“ (Priverčiamasis darbas, šiuolaikinė vergovė ir prekyba žmonėmis) (ilo.org).

¹⁸ *The 2021 Global Estimates of Modern Slavery*, https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_norm/---ipecc/documents/publication/wcms_854733.pdf.

Žmogaus Teisių Teismas ne kartą aiškino Europos žmogaus teisių konvencijos 4 straipsnį taip, kad pagal jį reikalaujama, kad valstybės narės nubaustų ir veiksmingai patrauktų baudžiamojon atsakomybėn už bet kokią veiksmą, kuriuo asmuo laikomas Europos žmogaus teisių konvencijos 4 straipsnyje nurodytose situacijose¹⁹;

- (4) visos valstybės narės ratifikavo pagrindines TDO konvencijas dėl priverčiamojo darbo ir vaikų darbo²⁰. Todėl jos yra teisiškai įpareigos užkirsti kelią priverčiamojo darbo naudojimui ir jį panaikinti, taip pat reguliariai teikti ataskaitas TDO;
- (5) savo politika ir teisėkūros iniciatyvomis Sąjunga siekia panaikinti priverčiamojo darbo naudojimą. Sąjunga skatina išsamų patikrinimą pagal tarptautines gaires ir principus, kuriuos nustatė tarptautinės organizacijos, įskaitant TDO, Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizaciją (toliau – EBPO) ir Jungtines Tautas (toliau – JT), siekdama užtikrinti, kad Sąjungoje įsisteigusių įmonių vertės grandinėse priverčiamojo darbo nebūtų;
- (6) Sąjungos prekybos politika remiama kova su priverčiamuoju darbu tiek vienašaliuose, tiek dvišaliuose prekybos santykiuose. Sąjungos prekybos susitarimų prekybos ir darnaus vystymosi skyriuose numatytas įsipareigojimas ratifikuoti ir veiksmingai įgyvendinti pagrindines TDO konvencijas, įskaitant TDO konvenciją Nr. 29 ir TDO konvenciją Nr. 105. Be to, vienašalės prekybos lengvatos pagal Sąjungos bendrąją lengvatų sistemą galėtų būti panaikintos dėl rimtų ir sistemingų TDO konvencijos Nr. 29 ir TDO konvencijos Nr. 105 pažeidimų;
- (7) Europos Parlamento ir Tarybos kovos su prekyba žmonėmis direktyva²¹ (Direktyva 2011/36/ES) (Kovos su prekyba žmonėmis direktyva) suderinta prekybos žmonėmis, įskaitant priverčiamąjį darbą ar paslaugas, apibrėžtis ir nustatytos minimalios sankcijos. Visos taisyklės, nustatytos dėl draudimo pateikti ir tiekti Sąjungos rinkai vidaus rinkoje pagamintus ar importuotus produktus, pagamintus naudojant priverčiamąjį darbą, arba eksportuoti tokius produktus, ir pareiga užtikrinti, kad tokie produktai būtų pašalinti iš Sąjungos rinkos (toliau – draudimas), neturėtų daryti poveikio tai direktyvai, visų pirma teisėsaugos ir teisminių institucijų kompetencijai tirti nusikalstamas veikas, susijusias su prekyba žmonėmis, įskaitant išnaudojimą darbe, ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už jas;
- (8) [konkrečiai, Direktyvoje 20XX/XX/ES dėl įmonių tvarumo išsamaus patikrinimo nustatytos horizontaliosios išsamaus patikrinimo prievolės, kuriomis siekiama įmonės veikloje, jos patronuojamosiose įmonėse ir vertės grandinėse nustatyti faktinį ir galimą neigiamą poveikį žmogaus teisėms, įskaitant priverčiamąjį darbą, ir aplinkai, užkirsti jam kelią, jį sumažinti ir už jį atsakyti, laikantis tarptautinių žmogaus ir darbo teisių standartų ir aplinkos apsaugos konvencijų. Tos prievolės taikomos didelėms įmonėms, viršijančioms tam tikrą darbuotojų skaičiaus ir grynosios apyvartos ribą, ir mažesnėms

¹⁹ Pavyzdžiui, sprendimo *Siliadin prieš Prancūziją* 89 ir 102 dalys arba sprendimo *Chowdury ir kt. prieš Graikiją* 105 dalis.

²⁰ https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---europe/---ro-geneva/---ilo-brussels/documents/publication/wcms_195135.pdf.

²¹ 2011 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/36/ES dėl prekybos žmonėmis prevencijos, kovos su ja ir aukų apsaugos, pakeičianti Tarybos pamatinį sprendimą 2002/629/TVR, OL L 101, 2011 4 15, p. 1.

įmonėms didelio poveikio sektoriuose, viršijančioms tam tikrą darbuotojų skaičiaus ir gryniosios apyvartos ribą²²;

- (9) be to, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2017/821²³ reikalaujama, kad naudingųjų iškasenų, kurioms taikomas tas reglamentas, Sąjungos importuotojai vykdytų išsamaus patikrinimo prievolės, atitinkančias EBPO išsamaus patikrinimo rekomendacijų dėl atsakingo naudingųjų iškasenų tiekimo iš konfliktinių ir didelės rizikos zonų grandinių II priedą ir jame išdėstytas išsamaus patikrinimo rekomendacijas. [Reglamente (ES) Nr. XX/20XX dėl baterijų ir baterijų atliekų nustatytos ekonominės veiklos vykdytojų prievolės atlikti išsamų patikrinimą savo tiekimo grandinėse, be kita ko, atsižvelgiant į darbuotojų teises²⁴.] [Reglamentu (ES) XX/20XX dėl tam tikrų su miškų naikinimu ir alinimu siejamų prekių ir produktų tiekimo Sąjungos rinkai ir jų eksporto iš Sąjungos²⁵ reikalaujama atlikti išsamų patikrinimą dėl produktų ir prekių, kurie patenka į reglamento taikymo sritį, teisėtumo ir miškų nenaikinimo aspektų, įskaitant žmogaus teisių aspektą;]
- (10) Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/34/ES [XX] straipsniuose reikalaujama, kad valstybės narės užtikrintų, kad tam tikri ekonominės veiklos vykdytojai kasmet skelbtų nefinansines ataskaitas, kuriose praneštų apie savo veiklos poveikį aplinkos, socialiniams ir darbuotojų reikalams, pagarbai žmogaus teisėms, įskaitant priverčiamojo darbo, kovos su korupcija ir kyšininkavimu aspektus²⁶. [Be to, Direktyvoje 20XX/XX/ES dėl įmonių informacijos apie tvarumą teikimo nustatyti išsamūs ataskaitų teikimo reikalavimai, taikomi įmonėms, kurioms taikoma ši direktyva, dėl pagarbos žmogaus teisėms, be kita ko, pasaulinėse tiekimo grandinėse. Įmonių atskleidžiama informacija apie žmogaus teises, kai taikoma, turėtų apimti informaciją apie priverčiamąjį darbą jų vertės grandinėse²⁷;
- (11) 2021 m. liepos mėn. Komisija ir Europos išorės veiksmų tarnyba paskelbė gaires, kuriomis siekiama padėti Sąjungos įmonėms imtis tinkamų priemonių priverčiamojo darbo rizikai jų veikloje ir tiekimo grandinėse mažinti²⁸;
- (12) kaip pripažįstama Komisijos komunikate dėl deramo darbo visame pasaulyje²⁹, nepaisant dabartinės politikos ir teisės aktų sistemos, reikia imtis tolesnių veiksmų,

²² Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 20XX/XX/ES dėl įmonių tvarumo išsamaus patikrinimo, kuria iš dalies keičiama Direktyva (ES) 2019/1937, OL XX, 20XX XX XX, p. XX.

²³ 2017 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/821, kuriuo nustatomos alavo, tantalio, volframo, jų rūdų ir aukso iš konfliktinių ir didelės rizikos zonų Sąjungos importuotojų prievolės dėl išsamaus tiekimo grandinės patikrinimo, OL L 130, 2017 5 19, p. 1.

²⁴ Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas dėl baterijų ir baterijų atliekų, kuriuo panaikinama Direktyva 2006/66/EB ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 20XX/XX, OL XX, 20XX XX XX, p. XX.

²⁵ Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas dėl tam tikrų su miškų naikinimu ir alinimu siejamų prekių ir produktų tiekimo Sąjungos rinkai ir jų eksporto iš Sąjungos, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. XXX/20XX, OL XX, 20XX XX XX, p. XX.

²⁶ Direktyva 2013/34/ES dėl tam tikrų didžiųjų įmonių ir grupių nefinansinės ir įvairovės informacijos atskleidimo, OL.

²⁷ Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 20XX/XX/ES, kuria dėl įmonių informacijos apie tvarumą teikimo iš dalies keičiama direktyvos 2013/34/ES, 2004/109/EB, 2006/43/EB ir Reglamentas (ES) Nr. 537/2014, OL XX, 20XX XX XX, p. XX.

²⁸ ES įmonėms skirtos išsamaus patikrinimo gairės, kuriomis siekiama padėti ES įmonėms pašalinti priverčiamojo darbo riziką jų veikloje ir tiekimo grandinėse.

²⁹ 2022 m. kovo 23 d. Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui dėl deramo darbo visame pasaulyje siekiant visuotinės teisingos pertvarkos ir tvaraus ekonomikos atsigavimo (COM(2022) 66 *final*).

kad būtų pasiekti tikslai iš Sąjungos rinkos pašalinti produktus, pagamintus naudojant priverčiamąjį darbą, ir taip toliau prisidėti prie kovos su priverčiamuoju darbu visame pasaulyje;

- (13) Europos Parlamentas savo rezoliucijose griežtai pasmerkė priverčiamąjį darbą ir paragino uždrausti produktus, pagamintus naudojant priverčiamąjį darbą³⁰. Todėl tai, kad produktai, pagaminti naudojant priverčiamąjį darbą, galėtų būti tiekiami Sąjungos rinkai arba eksportuojami į trečiąsias valstybes be veiksmingo tokių produktų uždraudimo arba pašalinimo iš rinkos mechanizmo yra visuomenės dorovės rūpestis;
- (14) siekiant baigti kurti priverčiamajam darbui taikomą Sąjungos teisės aktų ir politikos sistemą, turėtų būti uždrausta pateikti ir tiekti Sąjungos rinkai produktus, pagamintus naudojant priverčiamąjį darbą, arba eksportuoti vidaus rinkoje pagamintus arba importuotus produktus, pagamintus naudojant priverčiamąjį darbą, ir turėtų būti užtikrinta, kad tie produktai būtų pašalinti iš Sąjungos rinkos;
- (15) šiuo metu nėra Sąjungos teisės aktų, kuriais valstybių narių valdžios institucijoms būtų suteikti įgaliojimai tiesiogiai sulaikyti, konfiskuoti arba nurodyti pašalinti produktą remiantis išvada, kad jis visiškai ar iš dalies buvo pagamintas naudojant priverčiamąjį darbą;
- (16) siekiant užtikrinti draudimo veiksmingumą, toks draudimas turėtų būti taikomas produktams, kuriems bet kuriuo jų gamybos, gavimo ir išgavimo etapu, įskaitant su produktais susijusį apdorojimą ar perdirbimą, buvo naudojamas priverčiamasis darbas. Draudimas turėtų būti taikomas visiems bet kokios rūšies produktams, įskaitant jų sudedamąsias dalis, ir turėtų būti taikomas produktams, neatsižvelgiant į sektorių, kilmę, nepriklausomai nuo to, ar jie yra pagaminti vietoje, ar importuojami, pateikiami ar tiekiami Sąjungos rinkai ar eksportuojami;
- (17) draudimas turėtų prisidėti prie tarptautinių pastangų panaikinti priverčiamąjį darbą. Todėl priverčiamąjo darbo apibrėžtis turėtų būti suderinta su TDO konvencijoje Nr. 29 pateikta apibrėžtimi. Valdžios institucijų taikoma priverčiamąjo darbo apibrėžtis turėtų būti suderinta su TDO konvencija Nr. 105, pagal kurią konkrečiai draudžiama naudoti priverčiamąjį darbą kaip bausmę už politinių pažiūrų išreiškimą, ekonominio vystymosi tikslais, kaip darbo drausmės priemonę, bausmę už dalyvavimą streikuose arba rasinę, religinę ar kitokią diskriminaciją³¹;
- (18) labai mažos, mažosios ir vidutinės įmonės (toliau – MVĮ) gali turėti ribotus išteklius ir galimybes užtikrinti, kad jų Sąjungos rinkai pateikiami arba tiekiami produktai pagaminti nenaudojant priverčiamąjo darbo. Todėl Komisija turėtų paskelbti išsamaus patikrinimo, susijusio su priverčiamuoju darbu, gaires, kuriose taip pat turėtų būti atsižvelgiama į ekonominės veiklos vykdytojų dydį ir ekonominius išteklius. Be to, Komisija turėtų paskelbti priverčiamąjo darbo rizikos rodiklį ir viešai prieinamos informacijos gaires, kad padėtų MVĮ ir kitiems ekonominės veiklos vykdytojams laikytis draudimo reikalavimų;

³⁰ Žr. rezoliucijas: [PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS dėl naujos prekybos priemonės, kuria siekiama uždrausti produktus, pagamintus naudojant priverčiamąjį darbą \(europa.eu\)](#), [Priimti tekstai – Priverstinis darbas ir uigūrų padėtis Sindziango uigūrų autonominiame regione – 2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis \(europa.eu\)](#), [Priimti tekstai – Priverčiamasis darbas bendrovės „Linglong“ fabrike ir aplinkos apsaugos protestai Serbijoje, 2021 m. gruodžio 16 d., ketvirtadienis \(europa.eu\)](#).

³¹ [Kas yra priverčiamasis darbas, šiuolaikinė vergovė ir prekyba žmonėmis \(priverčiamasis darbas, šiuolaikinė vergovė ir prekyba žmonėmis\) \(ilo.org\)](#) ir jose nurodytos TDO konvencijos Nr. 29 ir Nr. 105.

- (19) valstybių narių kompetentingos institucijos turėtų stebėti rinką, kad nustatytų draudimo pažeidimus. Skirdamos tas kompetentingas institucijas valstybės narės turėtų užtikrinti, kad tos institucijos turėtų pakankamai išteklių ir kad jų darbuotojai turėtų reikiamų gebėjimų ir žinių, visų pirma susijusių su žmogaus teisėmis, vertės grandinės valdymu ir išsamaus patikrinimo procesais. Kompetentingos institucijos turėtų glaudžiai bendradarbiauti su nacionalinėmis darbo inspekcijomis ir teisminėmis bei teisėsaugos institucijomis, įskaitant tas, kurios atsakingos už kovą su prekyba žmonėmis, siekiant nepakenkti tokių institucijų atliekamiems tyrimams;
- (20) siekdamos padidinti draudimo veiksmingumą, kompetentingos institucijos ekonominės veiklos vykdytojams turėtų suteikti pakankamai laiko priverčiamojo darbo rizikai nustatyti, sumažinti, užkirsti jai kelią ir ją panaikinti;
- (21) nustatydamos galimus draudimo pažeidimus, kompetentingos institucijos turėtų laikytis rizika grindžiamo požiūrio ir įvertinti visą turimą informaciją. Kompetentingos institucijos turėtų inicijuoti tyrimą, jei, įvertinusios visą turimą informaciją, jos nustato, kad yra pagrįstas susirūpinimas, kad pažeidžiamas draudimas;
- (22) prieš inicijuodamos tyrimą, kompetentingos institucijos turėtų paprašyti vertinamų ekonominės veiklos vykdytojų pateikti informaciją apie veiksmus, kurių imtasi siekiant sumažinti priverčiamojo darbo riziką jų veikloje ir vertės grandinėse, užkirsti jai kelią arba ją panaikinti, kiek tai susiję su vertinamais produktais. Toks išsamus patikrinimas, susijęs su priverčiamuoju darbu, turėtų padėti ekonominės veiklos vykdytojui patirti mažesnę priverčiamojo darbo riziką jo veikloje ir vertės grandinėse. Tinkamas išsamus patikrinimas reiškia, kad priverčiamojo darbo problemos vertės grandinėje buvo nustatytos ir sprendžiamos laikantis atitinkamų Sąjungos teisės aktų ir tarptautinių standartų. Tai reiškia, kad tais atvejais, kai kompetentinga institucija mano, kad nėra pagrįsto susirūpinimo, kad pažeidžiamas draudimas dėl draudimo pažeidimo, pavyzdžiui, dėl to, kad (bet tuo neapsiribojant) taikytini teisės aktai, gairės, rekomendacijos ar bet koks kitas išsamus patikrinimas, susijęs su priverčiamuoju darbu, taikomi taip, kad būtų sumažinta priverčiamojo darbo rizika, užkirstas jai kelias ir ji panaikinta, tyrimas neturėtų būti inicijuojamas;
- (23) siekiant užtikrinti pagal šį ir kitus atitinkamus teisės aktus paskirtų kompetentingų institucijų bendradarbiavimą ir pagal šį reglamentą paskirtų kompetentingų institucijų veiksmų ir sprendimų nuoseklumą, prireikus pagal šį reglamentą paskirtos kompetentingos institucijos turėtų prašyti kitų atitinkamų institucijų pateikti informaciją apie tai, ar vertinamam ekonominės veiklos vykdytojui taikomas išsamus patikrinimas, susijęs su priverčiamuoju darbu, ir ar jis atliekamas pagal taikytinus Sąjungos teisės aktus arba valstybių narių teisės aktus, kuriais nustatomi išsamaus patikrinimo ir skaidrumo reikalavimai, susiję su priverčiamuoju darbu;
- (24) pradiniam tyrimo etape kompetentingos institucijos daugiausia dėmesio turėtų skirti ekonominės veiklos vykdytojams, dalyvaujantiems vertės grandinės etapuose, kuriuose yra didesnė su tiriamaisiais produktais susijusi priverčiamojo darbo rizika, taip pat atsižvelgdamos į jų dydį ir ekonominius išteklius, atitinkamų produktų kiekį ir įtariamo priverčiamojo darbo mastą;
- (25) kompetentingos institucijos, prašydamos informacijos tyrimo metu, kiek įmanoma ir atsižvelgdamos į veiksmingą tyrimo eigą, pirmenybę turėtų teikti tiriamiesiems ekonominės veiklos vykdytojams, dalyvaujantiems vertės grandinės etapuose, ypač ten, kur gali atsirasti priverčiamojo darbo rizika, ir turėtų atsižvelgti į ekonominės veiklos vykdytojų dydį ir ekonominius išteklius, atitinkamų produktų kiekį ir įtariamo priverčiamojo darbo mastą;

- (26) kompetentingoms institucijoms turėtų tekti pareiga nustatyti, kad priverčiamasis darbas buvo naudojamas bet kuriame produkto gamybos, gavimo ar išgavimo etape, įskaitant su produktu susijusį apdorojimą ar perdirbimą, remiantis visa informacija ir įrodymais, surinktais atliekant tyrimą, įskaitant jo pradinį etapą. Siekiant užtikrinti ekonominės veiklos vykdytojų teisę į tinkamą procesą, jų gynybai turėtų būti suteikta galimybė tyrimo metu kompetentingoms institucijoms pateikti informaciją;
- (27) kompetentingos institucijos, kurios nustato, kad ekonominės veiklos vykdytojai pažeidė draudimą, turėtų nedelsdamos uždrausti pateikti ir tiekti tokius produktus Sąjungos rinkai ir juos eksportuoti iš Sąjungos ir reikalauti, kad ištirti ekonominės veiklos vykdytojai pašalintų iš Sąjungos rinkos jau pateiktus atitinkamus produktus ir juos sunaikintų, padarytų netinkamais naudoti arba kitaip pašalintų pagal nacionalinę teisę, atitinkančią Sąjungos teisę, įskaitant Sąjungos teisės aktus dėl atliekų tvarkymo;
- (28) tame sprendime kompetentingos institucijos turėtų nurodyti tyrimo išvadas ir informaciją, kuria grindžiamos išvados, ir nustatyti pagrindą laikotarpi, per kurį ekonominės veiklos vykdytojai turėtų įvykdyti sprendimą, taip pat informaciją, pagal kurią būtų galima identifikuoti produktą, kuriam taikomas sprendimas. Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, būtinus išsamiai apibrėžti informaciją, kuri turi būti pateikta tokiuose sprendimuose;
- (29) nustatydamos pagrindą laikotarpi sprendimui įvykdyti, kompetentingos institucijos turėtų atsižvelgti į atitinkamų ekonominės veiklos vykdytojų dydį ir ekonominius išteklius;
- (30) jei ekonominės veiklos vykdytojai iki nustatyto termino pabaigos neįvykdo kompetentingų institucijų sprendimo, kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad būtų uždrausta atitinkamus produktus pateikti ar tiekti Sąjungos rinkai, eksportuoti arba pašalinti iš Sąjungos rinkos ir kad visi likę tokie atitinkamų ekonominės veiklos vykdytojų produktai būtų sunaikinti, padaryti netinkamais naudoti arba kitaip pašalinti pagal nacionalinę teisę, atitinkančią Sąjungos teisę, įskaitant Sąjungos teisės aktus dėl atliekų tvarkymo, ekonominės veiklos vykdytojų sąskaita;
- (31) ekonominės veiklos vykdytojams turėtų būti suteikta galimybė prašyti kompetentingų institucijų peržiūrėti sprendimus po to, kai jie pateikia naujos informacijos, iš kurios matyti, kad negalima daryti išvados, jog atitinkami produktai buvo pagaminti naudojant priverčiamąjį darbą. Kompetentingos institucijos turėtų atšaukti savo sprendimą, jei remdamosi ta nauja informacija nustato, kad negalima nustatyti, jog produktai pagaminti naudojant priverčiamąjį darbą;
- (32) bet kuriam fiziniam ar juridiniam asmeniui arba bet kuriai asociacijai, neturinčiai juridinio asmens statuso, turėtų būti leidžiama pateikti informaciją kompetentingoms institucijoms, jei jie mano, kad produktai, pagaminti naudojant priverčiamąjį darbą, yra pateikiami ir tiekami Sąjungos rinkai, ir jiems turi būti pranešta apie jų pateiktos informacijos vertinimo rezultatus;
- (33) Komisija turėtų paskelbti gaires, kad ekonominės veiklos vykdytojams ir kompetentingoms institucijoms būtų lengviau įgyvendinti draudimą. Į tokias gaires turėtų būti įtrauktos gairės dėl išsamaus patikrinimo, susijusio su priverčiamuoju darbu, ir papildoma informacija kompetentingoms institucijoms, kad jos galėtų įgyvendinti draudimą. Gairės dėl išsamaus patikrinimo, susijusio su priverčiamuoju darbu, turėtų būti grindžiamos 2021 m. liepos mėn. Komisijos ir Europos išorės veiksmų tarnybos paskelbtomis Sąjungos įmonėms skirtomis Gairėmis dėl išsamaus patikrinimo, siekiant mažinti priverčiamąjo darbo riziką jų veikloje ir tiekimo

grandinėse. Gairės turėtų derėti su kitomis Komisijos gairėmis šiuo klausimu ir atitinkamomis tarptautinių organizacijų gairėmis. Nustatant rizikos rodiklius reikėtų atsižvelgti į tarptautinių organizacijų, visų pirma TDO, ataskaitas, taip pat į kitus nepriklausomus ir patikrinamus informacijos šaltinius;

- (34) apie kompetentingų institucijų sprendimus, kuriais nustatomas draudimo pažeidimas, turėtų būti pranešta muitinėms, kurios turėtų identifikuoti atitinkamą produktą tarp kitų produktų, deklaruotų išleidimui į laisvą apyvartą arba eksportui. Kompetentingos institucijos turėtų būti atsakingos už bendrą draudimo vykdymo užtikrinimą tiek vidaus rinkoje, tiek į Sąjungos rinką patenkantiems arba iš jos išvežamiems produktams. Kadangi priverčiamasis darbas yra gamybos proceso dalis ir ant produkto nelieka jokių jo požymių, o Reglamentas (ES) 2019/1020 taikomas tik pagamintiems produktams ir jo taikymo sritis apima tik išleidimą į laisvą apyvartą, pagal Reglamentą (ES) 2019/1020 muitinės negalėtų veikti savarankiškai dėl draudimo taikymo ir vykdymo užtikrinimo. Kiekvienai valstybei narei konkrečiai organizuojant muitinį tikrinimą neturėtų būti daromas poveikis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentui (ES) Nr. 952/2013³² ir jo bendrosioms nuostatoms dėl muitinio tikrinimo ir muitinės atliekamos priežiūros įgaliojimų;
- (35) šiuo metu muitinėms ekonominių operacijų vykdytojų teikiama informacija apima tik bendrą informaciją apie produktus, tačiau joje trūksta informacijos apie gaminių ar produktų gamintoją ir produkto tiekėjus, taip pat konkrečios informacijos apie produktus. Kad muitinės galėtų identifikuoti į Sąjungos rinką patenkančius arba iš jos išvežamus produktus, kurie gali pažeisti šį reglamentą ir kurie turėtų būti atitinkamai sustabdyti prie ES išorės sienų, ekonominės veiklos vykdytojai turėtų pateikti muitinei informaciją, pagal kurią kompetentingų institucijų sprendimą būtų galima taikyti atitinkamam produktui. Tai turėtų apimti informaciją apie gaminių ar produktų gamintoją ir produkto tiekėjus, taip pat visą kitą informaciją apie patį produktą. Šiuo tikslu Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomi produktai, apie kuriuos tokia informacija turėtų būti teikiama naudojantis, be kita ko, pagal šį reglamentą sukurta duomenų baze, taip pat kompetentingų institucijų informacija ir sprendimais, įrašytais Reglamento (ES) 2019/1020 34 straipsnyje nustatytoje informacinėje ir komunikacijos sistemoje (toliau – ICSMS). Be to, Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, būtinus išsamiai apibrėžti informaciją, kurią ekonominės veiklos vykdytojai turi pateikti muitinėms. Ši informacija turėtų apimti produkto aprašymą, pavadinimą arba prekės ženklą, konkrečius Sąjungos teisės aktuose nustatytus produkto identifikavimo reikalavimus (pvz., tipą, nuorodą, modelį, partiją ar serijos numerį, pritvirtintą prie produkto arba ant pakuotės ar produkto lydimajame dokumente, arba skaitmeninio produkto paso unikalų identifikatorių), taip pat išsamią informaciją apie gaminių ar produktų gamintoją ir produkto tiekėjus, įskaitant kiekvieno iš jų pavadinimą, prekės pavadinimą arba registruotą prekės ženklą, jų kontaktinius duomenis, unikalų identifikavimo numerį šalyje, kurioje jie yra įsisteigę, ir, jei yra, jų ekonominės veiklos vykdytojų registracijos ir identifikavimo (EORI) kodą. Peržiūrint Sąjungos muitinės kodeksą bus svarstoma galimybė į muitų teisės aktus įtraukti informaciją, kurią ekonominės veiklos vykdytojai turi pateikti muitinei šio reglamento vykdymo užtikrinimo tikslais ir apskritai tiekimo grandinės skaidrumui didinti;

³²

2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (nauja redakcija) (OL L 269, 2013 10 10, p. 1).

- (36) identifikavusi produktą, kuriam gali būti taikomas kompetentingų institucijų praneštas sprendimas, kuriuo nustatomas draudimo pažeidimas, muitinė turėtų sustabdyti to produkto išleidimą ir nedelsdama apie tai pranešti kompetentingoms institucijoms. Kompetentingos institucijos per pagrįstą laikotarpį turėtų padaryti išvadą dėl atvejo, apie kurį joms pranešė muitinė, patvirtindamos arba paneigdamos, kad atitinkamam produktui taikomas sprendimas. Prireikus kompetentingoms institucijoms turėtų būti leista reikalauti, kad produkto išleidimas į apyvartą ir toliau būtų sustabdytas. Kompetentingoms institucijoms per nustatytą laikotarpį nepriėmus išvados, muitinė turėtų išleisti produktus, jei įvykdomi visi kiti taikytini reikalavimai ir formalumai. Apskritai išleidimas į laisvą apyvartą ar eksportas taip pat neturėtų būti laikomi atitikties Sąjungos teisei įrodymu, nes išleidžiant į laisvą apyvartą nebūtinai atliekama visapusiška tokios atitikties kontrolė;
- (37) jei kompetentingos institucijos padaro išvadą, kad produktas atitinka sprendimą, kuriuo nustatomas draudimo pažeidimas, jos turėtų nedelsdamos apie tai informuoti muitinę, kuri turėtų atsisakyti jį išleisti į laisvą apyvartą arba eksportuoti. Produktas turėtų būti sunaikintas, padarytas netinkamu naudoti arba kitaip pašalintas laikantis nacionalinės teisės aktų, atitinkančių Sąjungos teisę, įskaitant teisės aktus dėl atliekų tvarkymo, kurie neapima reeksporto ne Sąjungos prekių atveju;
- (38) sąlygas, taikomas produktams jų išleidimo į laisvą apyvartą arba eksporto sustabdymo laikotarpiu, įskaitant jų saugojimą, sunaikinimą ir šalinimą atsisakymo išleisti į apyvartą atveju, turėtų nustatyti muitinė, kai taikytina pagal Reglamentą (ES) Nr. 952/2013. Jei į Sąjungos rinką patenkantiems produktams reikia tolesnio perdirbimo, jiems turi būti taikoma atitinkama muitinės procedūra, pagal kurią toks perdirbimas leidžiamas pagal Reglamento (ES) Nr. 952/2013 220, 254, 256, 257 ir 258 straipsnius;
- (39) vienodą šio draudimo vykdymą, susijusį su produktais, įvežamais į Sąjungos rinką arba iš jos išvežamais, galima užtikrinti tik sistemingai keičiantis informacija ir bendradarbiaujant kompetentingoms institucijoms, muitinėms ir Komisijai;
- (40) struktūrizuota forma rinkdamos, tvarkydamos ir saugodamos informaciją, susijusią su draudimo vykdymo užtikrinimu, kompetentingos institucijos turėtų naudotis ICSMS. Komisijai, kompetentingoms institucijoms ir muitinėms turėtų būti suteikta prieiga prie tos sistemos, kad jos galėtų vykdyti savo atitinkamas pareigas pagal šį reglamentą;
- (41) siekiant optimizuoti ir palengvinti produktų, patenkančių į Sąjungos rinką arba išvežamų iš jos, kontrolės procesą, būtina sudaryti sąlygas automatiniam duomenų perdavimui tarp ICSMS ir muitinės sistemų. Atsižvelgiant į atitinkamus tikslus, reikėtų atskirti tris skirtingus duomenų perdavimo atvejus. Pirma, sprendimai, kuriais nustatomas draudimo pažeidimas, iš ICSMS turėtų būti perduodami Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2015/2447³³ 36 straipsnyje nurodytai elektroninei muitinės rizikos valdymo sistemai (CRMS), nedarant poveikio jokiai būsimai muitinės rizikos valdymo aplinkos raidai, kad muitinė galėtų identifikuoti produktus, kurie gali atitikti tokį sprendimą. Tokiam pirmajam perdavimui turėtų būti naudojamos turimos muitinės aplinkos sąsajos. Antra, muitinei identifikavus tokį produktą, reikės tvarkyti bylas, kad, be kita ko, būtų galima perduoti pranešimą apie sustabdymą, kompetentingų institucijų išvadas ir veiksmų, kurių ėmėsi muitinė, rezultatus. ES

³³ 2015 m. lapkričio 24 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2015/2447, kuriuo nustatomos išsamios tam tikrų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, nuostatų įgyvendinimo taisyklės (OL L 343, 2015 12 29, p. 558).

muitinės vieno langelio aplinka turėtų leisti atlikti antrąjį duomenų perdavimą tarp ICSMS ir nacionalinių muitinių sistemų. Trečia, muitinės sistemose yra informacijos apie į Sąjungos rinką patenkančius ir iš jos išvežamus produktus, kuri būtų svarbi kompetentingoms institucijoms, kad jos galėtų vykdyti savo pareigas, tačiau yra joms neprieinama. Todėl atitinkama informacija turėtų būti gaunama ir perduodama ICSMS. Šie trys duomenų perdavimai turėtų būti labai automatizuoti ir lengvai naudojami, kad būtų sumažinta bet kokia papildoma našta muitinėms. Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai, bendradarbiaujant su muitinėmis ir kompetentingomis institucijomis, priimti įgyvendinimo aktus, būtinus siekiant nustatyti procedūrines taisykles, praktinę tvarką ir duomenų elementus, kurie turi būti perduodami tarp ICSMS ir muitinės sistemų, ir visus kitus papildomus reikalavimus;

- (42) siekiant užtikrinti veiksmingą vykdymą, vienos valstybės narės kompetentinga institucija turėtų pripažinti ir vykdyti kitos valstybės narės kompetentingos institucijos sprendimus dėl produktų, kurių identifikaciniai duomenys sutampa ir kurie yra iš tos pačios tiekimo grandinės, kurioje nustatytas priverčiamasis darbas;
- (43) kai draudimo tikslais būtina tvarkyti asmens duomenis, toks tvarkymas turėtų būti atliekamas laikantis Sąjungos teisės dėl asmens duomenų apsaugos. Su draudimu susijusių asmens duomenų tvarkymui taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679³⁴ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725³⁵;
- (44) siekiant užtikrinti veiksmingą draudimo vykdymą, būtina sukurti tinklą, kurio tikslas – struktūrizuotas valstybių narių kompetentingų institucijų ir, tam tikrais atvejais, muitinių ekspertų ir Komisijos veiklos koordinavimas ir bendradarbiavimas. To tinklo tikslas taip pat turėtų būti Sąjungos kompetentingų institucijų praktikos, kuria sudaromos palankesnės sąlygos valstybėms narėms įgyvendinti bendrą vykdymo užtikrinimo veiklą, įskaitant bendrus tyrimus, supaprastinimas. Tokia administracinės paramos struktūra turėtų sudaryti galimybę sutelkti išteklius ir tvarkyti valstybių narių ir Komisijos tarpusavio komunikacijos ir informacinę sistemą ir taip padėti stiprinti draudimo įgyvendinimą;
- (45) atsižvelgiant į tai, kad priverčiamasis darbas yra pasaulinė problema, ir į pasaulinių vertės grandinių tarpusavio sąsajas, būtina skatinti tarptautinį bendradarbiavimą kovojant su priverčiamuoju darbu, o tai savo ruožtu taip pat padidintų draudimo taikymo ir vykdymo užtikrinimo veiksmingumą. Komisija taip pat turėtų tinkamai bendradarbiauti su trečiųjų valstybių reguliavimo institucijomis ir tarptautinėmis organizacijomis ir keistis informacija su jomis, kad draudimas būtų įgyvendinamas veiksmingiau. Tarptautinis bendradarbiavimas su ES nepriklausančių šalių valdžios institucijomis turėtų vykti struktūriškai kaip esamų dialogo struktūrų dalis, pavyzdžiui, dialogai žmogaus teisių klausimais su trečiosiomis valstybėmis arba, jei reikia, specialūs dialogai, kurie bus kuriami *ad hoc* pagrindu;

³⁴ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), OL L 119, 2016 5 4, p. 1.

³⁵ 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB, OL L 295, 2018 11 21, p. 39.

- (46) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011³⁶;
- (47) siekiant papildyti ar iš dalies pakeisti tam tikrus neesminius šio reglamento elementus, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais. Atlikdama su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą ir rengdama jų tekstus Komisija turėtų užtikrinti, kad atitinkami dokumentai būtų vienu metu, laiku ir tinkamai perduodami Europos Parlamentui ir Tarybai;
- (48) siekiant užtikrinti, kad muitinėms būtų suteikta visa informacija apie produktą, kad jos galėtų veiksmingai veikti, įskaitant informaciją, pagal kurią identifikuojamas atitinkamas produktas, informaciją apie gaminių ar produktų gamintoją ir informaciją apie produkto tiekėjus, susijusią su produktais, patenkančiais į Sąjungos rinką arba iš jos išvežamais, pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus. Muitinėms turi būti sudarytos sąlygos greitai gauti informaciją apie konkrečius produktus, nurodytus kompetentingų institucijų sprendimuose, kad būtų galima veiksmingai ir greitai imtis veiksmų ir priemonių. Tokiais atvejais deleguotieji aktai turėtų būti priimami skubos tvarka;
- (49) kadangi šio reglamento tikslo, t. y. draudimo, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl veiksmo masto arba poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;
- (50) siekiant sudaryti sąlygas nedelsiant taikyti šiame reglamente nustatytas priemones, šis reglamentas turėtų įsigaliooti kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I skyrius

Bendrosios nuostatos

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

1. Šiuo reglamentu nustatomos taisyklės, kuriomis ekonominės veiklos vykdytojams draudžiama pateikti ir tiekti Sąjungos rinkai arba eksportuoti iš Sąjungos rinkos produktus, pagamintus naudojant priverčiamąjį darbą.
2. Šis reglamentas netaikomas produktų, kurie pasiekė galutinius naudotojus Sąjungos rinkoje, pašalinimui iš rinkos.

³⁶ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai, OL L 55, 2011 2 28, p. 13.

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- (a) priverčiamasis darbas – priverčiamasis arba privalomasis darbas, kaip apibrėžta 1930 m. Tarptautinės darbo organizacijos konvencijos dėl priverstinio darbo (Nr. 29) 2 straipsnyje, įskaitant priverčiamąjį vaikų darbą;
- (b) valstybės institucijų taikomas priverčiamasis darbas – priverčiamojo darbo naudojimas, kaip apibūdinta 1957 m. Tarptautinės darbo organizacijos Konvencijos dėl priverstinio darbo panaikinimo (Nr. 105) 1 straipsnyje;
- (c) su priverčiamuoju darbu susijęs išsamus patikrinimas – ekonominės veiklos vykdytojo pastangos įgyvendinti privalomus reikalavimus, savanoriškas gaires, rekomendacijas ar praktiką, siekiant nustatyti produktams, kurie skirti tiekti Sąjungos rinkai arba eksportuoti, naudojamą priverčiamąjį darbą, užkirsti jam kelią, jį sumažinti arba nutraukti jo naudojimą;
- (d) tiekimas rinkai – produkto, skirto platinti, vartoti ar naudoti Sąjungos rinkoje, tiekimas vykdant komercinę veiklą už atlygį arba be jo, o kai produktas siūlomas parduoti internetu arba kitomis nuotolinės prekybos priemonėmis, laikoma, kad jis tiekiamas rinkai, kai pasiūlymas pirkti yra skirtas Sąjungos naudotojams;
- (e) pateikimas rinkai – produkto tiekimas Sąjungos rinkai pirmą kartą;
- (f) produktas – bet koks produktas, kuris gali būti įvertintas pinigais ir dėl kurio gali būti sudaromi komerciniai sandoriai, neatsižvelgiant į tai, ar jis išgautas, gautas ar pagamintas, įskaitant su produktu susijusį apdorojimą ar perdirbimą bet kuriame jo tiekimo grandinės etape;
- (g) produktas, pagamintas naudojant priverčiamąjį darbą – produktas, kuriam priverčiamasis darbas buvo visiškai arba iš dalies panaudotas bet kuriame jo išgavimo, gavimo ar gamybos etape, įskaitant su produktu susijusį apdorojimą ar perdirbimą bet kuriame jo tiekimo grandinės etape;
- (h) ekonominės veiklos vykdytojas – fizinis asmuo, juridinis asmuo arba asmenų susivienijimas, kuris pateikia ar tiekia produktus Sąjungos rinkai arba juos eksportuoja;
- (i) gaminių gamintojas – produkto gamintojas pagal tam produktui taikomus Sąjungos teisės aktus;
- (j) produktų gamintojas – žemės ūkio produktų, kaip nurodyta SESV 38 straipsnio 1 dalyje, arba žaliavų gamintojas;
- (k) produkto tiekėjas – fizinis asmuo, juridinis asmuo arba asmenų susivienijimas tiekimo grandinėje, kuris kaip gaminių gamintojas ar bet kokiomis kitomis aplinkybėmis išgauna, gauna ar gamina visą produktą ar jo dalį arba dalyvauja apdorojant ar perdirbant produktą bet kuriame jo tiekimo grandinės etape;
- (l) importuotojas – Sąjungoje įsisteigęs fizinis asmuo, juridinis asmuo arba asmenų susivienijimas, kuris Sąjungos rinkai pateikia produktą iš trečiosios valstybės;

- (m) eksportuotojas – eksportuotojas, apibrėžtas Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2015/2446³⁷ 1 straipsnio 19 punkte;
- (n) pagrįstas susirūpinimas – objektyvia ir patikrinama informacija pagrįsta priežastis, kuria remdamosi kompetentingos institucijos įtaria, kad produktai galėjo būti pagaminti naudojant priverčiamąjį darbą;
- (o) muitinė – muitinė, apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 952/2013 5 straipsnio 1 punkte;
- (p) į Sąjungos rinką patenkantys produktai – trečiųjų valstybių kilmės produktai, kuriuos ketinama pateikti Sąjungos rinkai arba kurie skirti privačiam naudojimui arba vartojimui Sąjungos muitų teritorijoje ir kuriems taikoma muitinės išleidimo į laisvą apyvartą procedūra;
- (q) iš Sąjungos rinkos išvežami produktai – produktai, kuriems taikoma eksporto muitinės procedūra;
- (r) išleidimas į laisvą apyvartą – Reglamento (ES) Nr. 952/2013 201 straipsnyje nustatyta procedūra;
- (s) eksportas – Reglamento (ES) Nr. 952/2013 269 straipsnyje nustatyta procedūra;
- (t) ES muitinės vieno langelio sertifikatų mainų sistema (arba ES CSW-CERTEX) – sistema, sukurta pagal [Reglamento (ES) XX/20XX, kuriuo sukuriamas Europos Sąjungos muitinės vieno langelio aplinka ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 952/2013, COM/2020/673 *final*] 4 straipsnį;
- (u) nacionalinė muitinės vieno langelio aplinka – nacionalinė muitinės vieno langelio aplinka, apibrėžta [Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) XX/20XX³⁸] 2 straipsnio 9 punkte.¹ Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) XX/20XX, OL,

3 straipsnis

Produktų, pagamintų naudojant priverčiamąjį darbą, uždraudimas

Ekonominės veiklos vykdytojai Sąjungos rinkai neteikia ir netiekia produktų, pagamintų naudojant priverčiamąjį darbą, ir jų neeksportuoja.

II skyrius

Kompetentingų institucijų tyrimai ir sprendimai

4 straipsnis

Pradinis tyrimų etapas

³⁷ 2015 m. liepos 28 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2015/2446, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 952/2013 papildomas išsamiomis taisyklėmis, kuriomis patikslinamos kai kurios Sąjungos muitinės kodekso nuostatos, OL L 343, 2015 12 29, p. 1.

1. Vertindamos tikimybę, kad ekonominės veiklos vykdytojai pažeidė 3 straipsnį, kompetentingos institucijos laikosi rizika grindžiamo požiūrio. Tas vertinimas grindžiamas visa jų turima svarbia informacija, įskaitant šią informaciją:
 - (a) fizinių ar juridinių asmenų arba asociacijų, neturinčių juridinio asmens statuso pagal 10 straipsnį, pateiktą informaciją;
 - (b) rizikos rodiklius ir kitą informaciją pagal 23 straipsnio b ir c punktus;
 - (c) duomenų bazę, nurodytą 11 straipsnyje;
 - (d) 22 straipsnio 1 dalyje nurodytoje informacinėje ir komunikacijos sistemoje įrašytą informaciją ir sprendimus, įskaitant visus ankstesnius atvejus, kai ekonominės veiklos vykdytojas laikėsi arba nesilaikė 3 straipsnio;
 - (e) informaciją, kurios kompetentinga institucija prireikus prašo iš kitų atitinkamų institucijų, apie tai, ar vertinamiems ekonominės veiklos vykdytojams taikomas išsamus patikrinimas, susijęs su priverčiamuoju darbu, ir ar jis atliekamas pagal taikytinus Sąjungos teisės aktus arba valstybių narių teisės aktus, kuriais nustatomi išsamaus patikrinimo ir skaidrumo reikalavimai, susiję su priverčiamuoju darbu.
2. Kompetentingos institucijos, vertindamos tikimybę, kad ekonominės veiklos vykdytojai pažeidė 3 straipsnį, pirmenybę turėtų teikti ekonominės veiklos vykdytojams, dalyvaujantiems vertės grandinės etapuose, ypač ten, kur gali atsirasti priverčiamojo darbo rizika, ir turėtų atsižvelgti į ekonominės veiklos vykdytojų dydį ir ekonominius išteklius, atitinkamų produktų kiekį ir įtariamo priverčiamojo darbo mastą.
3. Prieš inicijuodama tyrimą pagal 5 straipsnio 1 dalį, kompetentinga institucija turėtų paprašyti vertinamų ekonominės veiklos vykdytojų pateikti informaciją apie veiksmus, kurių imtasi siekiant nustatyti priverčiamojo darbo riziką jų veikloje ir vertės grandinėse, užkirsti jai kelią arba ją panaikinti, kiek tai susiję su vertinamais produktais, įskaitant remiantis vienu iš šių elementų:
 - (a) taikytiniais Sąjungos teisės aktais arba valstybių narių teisės aktais, kuriais nustatomi išsamaus patikrinimo ir skaidrumo reikalavimai, susiję su priverčiamuoju darbu;
 - (b) Komisijos pagal 23 straipsnio a punktą paskelbtomis gairėmis;
 - (c) išsamaus patikrinimo gairėmis ar rekomendacijomis, kurias pateikė JT, TDO, EBPO ar kitos atitinkamos tarptautinės organizacijos;
 - (d) bet koku kitu išsamiu patikrinimu, susijusiu su priverčiamuoju darbu.
4. Ekonominės veiklos vykdytojai į 3 dalyje nurodytą kompetentingos institucijos prašymą atsako per 15 darbo dienų nuo tokio prašymo gavimo dienos. Ekonominės veiklos vykdytojai kompetentingoms institucijoms gali pateikti bet kokią kitą informaciją, kuri, jų nuomone, yra naudinga taikant šį straipsnį.
5. Per 30 darbo dienų nuo informacijos, kurią ekonominės veiklos vykdytojai pateikė pagal 4 dalį, gavimo dienos kompetentingos institucijos, remdamosi 1 dalyje nurodytu vertinimu ir ekonominės veiklos vykdytojų pagal 4 dalį pateikta informacija, užbaigia pradinį tyrimo etapą, skirtą nustatyti, ar yra pagrįstas susirūpinimas, kad pažeistas 3 straipsnis.

6. Kompetentinga institucija tinkamai atsižvelgia į tai, jei ekonominės veiklos vykdytojas įrodo, kad jis atlieka išsamų patikrinimą, remdamasis nustatyto priverčiamojo darbo poveikiu jo tiekimo grandinei, priima ir įgyvendina tinkamas ir veiksmingas priemones, kuriomis per trumpą laiką būtų nutrauktas priverčiamasis darbas.
7. Kompetentingos institucijos neinicijuoja tyrimo pagal 5 straipsnį ir atitinkamai informuoja vertinamus ekonominės veiklos vykdytojus, jei, remdamosi 1 dalyje nurodytu vertinimu ir pagal 4 dalį ekonominės veiklos vykdytojų pateikta informacija, kompetentingos institucijos mano, kad nėra pagrįsto susirūpinimo, kad pažeidžiamas 3 straipsnis, pavyzdžiui, dėl to, kad (bet tuo neapsiribojant) taikytini teisės aktai, gairės, rekomendacijos ar bet koks kitas išsamus patikrinimas, susijęs su priverčiamuoju darbu, taikomi taip, kad būtų sumažinta priverčiamojo darbo rizika, užkirstas jai kelias ir ji panaikinta.

5 straipsnis

Tyrimai

1. Kompetentingos institucijos, kurios pagal 4 straipsnio 5 dalį nustato, kad yra pagrįstas susirūpinimas, kad pažeidžiamas 3 straipsnis, nusprendžia inicijuoti tyrimą dėl atitinkamų produktų ir ekonominės veiklos vykdytojų.
2. Pagal 1 dalį tyrimą inicijavusios kompetentingos institucijos per 3 darbo dienas nuo sprendimo inicijuoti tokį tyrimą priėmimo dienos informuoja ekonominės veiklos vykdytojus, kurių atžvilgiu atliekamas tyrimas, apie:
 - (a) tyrimo inicijavimą ir galimas jo pasekmes;
 - (b) produktus, dėl kurių atliekamas tyrimas;
 - (c) tyrimo inicijavimo priežastis, nebent tai pakenktų tyrimo rezultatams;
 - (d) ekonominės veiklos vykdytojų galimybę kompetentingai institucijai pateikti bet koki kitą dokumentą ar informaciją ir datą, iki kurios tokia informacija turi būti pateikta.
3. Kompetentingoms institucijoms paprašius, tiriamieji ekonominės veiklos vykdytojai toms kompetentingoms institucijoms pateikia visą tyrimui svarbią ir būtiną informaciją, įskaitant informaciją apie tiriamus produktus, tų produktų gamintoją ir produktų tiekėjus. Prašydamos tokios informacijos, kompetentingos institucijos kiek įmanoma:
 - (a) teikia pirmenybę tiriamiesiems ekonominės veiklos vykdytojams, dalyvaujantiems vertės grandinės etapuose, ypač ten, kur gali atsirasti priverčiamojo darbo rizika, ir
 - (b) atsižvelgia į ekonominės veiklos vykdytojų dydį ir ekonominius išteklius, atitinkamų produktų kiekį, taip pat įtariamo priverčiamojo darbo mastą.
4. Ekonominės veiklos vykdytojai pateikia informaciją per 15 darbo dienų nuo 3 dalyje nurodyto prašymo dienos arba pateikia pagrįstą prašymą pratęsti tą terminą.
5. Spręsdamos dėl šiame straipsnyje nurodytų terminų, kompetentingos institucijos atsižvelgia į atitinkamų ekonominės veiklos vykdytojų dydį ir ekonominius išteklius.
6. Kompetentingos institucijos gali atlikti visus būtinus patikrinimus ir inspektavimus, įskaitant tyrimus trečiosiose valstybėse, jei atitinkami ekonominės veiklos vykdytojai

duoda sutikimą ir jei apie tai oficialiai pranešta valstybės narės arba trečiosios valstybės, kurioje turi būti atliekami patikrinimai, vyriausybei ir ši neprieštarauja.

6 straipsnis

Kompetentingų institucijų sprendimai

1. Kompetentingos institucijos įvertina visą informaciją ir įrodymus, surinktus pagal 4 ir 5 straipsnius, ir tuo remdamosi nustato, ar buvo pažeistas 3 straipsnis, per pagrįstą laikotarpį nuo tos dienos, kai jos inicijavo tyrimą pagal 5 straipsnio 1 dalį.
2. Nepaisant 1 dalies, jei nebuvo įmanoma surinkti informacijos ir įrodymų pagal 5 straipsnio 3 arba 6 dalį, kompetentingos institucijos gali nustatyti, kad buvo pažeistas 3 straipsnis, remdamosi kitais turimais faktais.
3. Jei kompetentingos institucijos negali nustatyti, kad buvo pažeistas 3 straipsnis, jos priima sprendimą baigti tyrimą ir apie tai informuoja ekonominės veiklos vykdytoją.
4. Jei kompetentingos institucijos nustato, kad buvo pažeistas 3 straipsnis, jos nedelsdamos priima sprendimą, kuriame nurodomi:
 - (a) draudimas pateikti ar tiekti atitinkamus produktus Sąjungos rinkai ir juos eksportuoti;
 - (b) nurodymas ekonominės veiklos vykdytojams, kurių atžvilgiu atliekamas tyrimas, pašalinti iš Sąjungos rinkos atitinkamus rinkai jau pateiktus arba tiekus produktus;
 - (c) nurodymas ekonominės veiklos vykdytojams, kurių atžvilgiu atliekamas tyrimas, pašalinti atitinkamus produktus pagal Sąjungos teisę atitinkančią nacionalinę teisę.
5. Jei ekonominės veiklos vykdytojas nesilaiko 4 dalyje nurodyto sprendimo, kompetentingos institucijos užtikrina, kad:
 - (a) draudžiama pateikti ar tiekti rinkai atitinkamus produktus;
 - (b) rinkai jau pateikti arba tiekti produktai būtų pašalinti iš Sąjungos rinkos;
 - (c) bet koks atitinkamam ekonominės veiklos vykdytojui likęs produktas būtų pašalintas pagal Sąjungos teisę atitinkančią nacionalinę teisę ekonominės veiklos vykdytojo sąskaita.
6. Jeigu ekonominės veiklos vykdytojai kompetentingoms institucijoms pateikia įrodymų, kad įvykdė 4 dalyje nurodytą sprendimą ir pašalino priverstinį darbą iš savo veiklos ar tiekimo grandinės, kiek tai susiję su atitinkamais produktais, kompetentingos institucijos ateičiai atšaukia savo sprendimą ir apie tai informuoja ekonominės veiklos vykdytojus.

7 straipsnis

Sprendimo turinys

1. 6 straipsnio 4 dalyje nurodytame sprendime pateikiami visi toliau nurodyti elementai:
 - (a) tyrimo išvados ir jas pagrindžianti informacija;

- (b) pagrįstas terminas, per kurį ekonominės veiklos vykdytojai turi įvykdyti sprendimą, kuris negali būti trumpesnis nei 30 darbo dienų ir ne ilgesnis nei būtina atitinkamiems produktams pašalinti. Nustatydama tokį terminą, kompetentinga institucija atsižvelgia į ekonominės veiklos vykdytojo dydį ir ekonominius išteklius;
 - (c) visa svarbi informacija, visų pirma išsami informacija, pagal kurią galima identifikuoti produktą, kuriam taikomas sprendimas, įskaitant išsamią informaciją apie gaminių ar produktų gamintoją ir produkto tiekėjus;
 - (d) jei turima ir taikytina, informacija, kurios reikalaujama pagal muitų teisės aktus, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 952/2013 5 straipsnio 2 dalyje.
2. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma išsami informacija, kuri turi būti įtraukta į sprendimus. Tie duomenys apima bent išsamią informaciją, kuri turi būti pateikta muitinėms pagal 16 straipsnio 3 dalį. Tie įgyvendinimo aktai priimami pagal 29 straipsnyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.

8 straipsnis

Sprendimų peržiūra

1. Kompetentingos institucijos ekonominės veiklos vykdytojams, kuriems turi įtakos pagal 6 straipsnio 4 dalį priimtas sprendimas, suteikia galimybę prašyti peržiūrėti tą sprendimą per 15 darbo dienų nuo to sprendimo gavimo dienos. Greitai gendančių prekių, gyvūnų ir augalų atveju šis terminas yra 5 darbo dienos. Prašyme atlikti peržiūrą pateikiama informacija, įrodanti, kad produktai pateikiami ar tiekiami rinkai arba yra skirti eksportuoti pagal 3 straipsnį.
2. Prašyme peržiūrėti pagal 6 straipsnio 4 dalį priimtą sprendimą pateikiama nauja informacija, kuri tyrimo metu nebuvo pateikta kompetentingai institucijai. Prašymu atlikti peržiūrą atidedamas pagal 6 straipsnio 4 dalį priimto sprendimo vykdymas, kol kompetentinga institucija priims sprendimą dėl prašymo atlikti peržiūrą.
3. Kompetentinga institucija sprendimą dėl prašymo atlikti peržiūrą priima per 15 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos. Greitai gendančių prekių, gyvūnų ir augalų atveju šis terminas yra 5 darbo dienos.
4. Jei kompetentinga institucija mano, kad atsižvelgusi į naują ekonominės veiklos vykdytojo pagal 1 dalį pateiktą informaciją ji negali nustatyti, ar produktai buvo pateikti ar tiekiami rinkai arba yra eksportuojami pažeidžiant 3 straipsnį, ji atšaukia pagal 6 straipsnio 4 dalį priimtą sprendimą.
5. Ekonominės veiklos vykdytojai, kuriems turėjo įtakos kompetentingos institucijos sprendimas pagal šį reglamentą, turi teisę kreiptis į teismą, kad šis peržiūrėtų sprendimo procesinį ir materialinį teisėtumą.
6. 5 dalis nedaro poveikio jokioms nacionalinės teisės nuostatoms, pagal kurias reikalaujama, kad prieš pradedant teisminį procesą būtų atliktos visos įmanomos administracinės peržiūros procedūros.
7. Kompetentingų institucijų pagal 6 straipsnį ir šį straipsnį priimtais sprendimais nedaromas poveikis jokiems teismo pobūdžio sprendimams, kuriuos valstybių narių nacionaliniai teismai priima dėl tų pačių ekonominės veiklos vykdytojų ar tų pačių produktų.

9 straipsnis

Kompetentingų institucijų pareigos informuoti

1. Kompetentinga institucija, naudodamasi 22 straipsnio 1 dalyje nurodyta informacine ir komunikacijos sistema, nedelsdama informuoja Komisiją ir kitų valstybių narių kompetentingas institucijas apie:
 - (a) bet kokią 4 straipsnio 7 dalyje nurodytą sprendimą po pradinio tyrimo etapo neinicijuoti tyrimo;
 - (b) bet kokią 5 straipsnio 1 dalyje nurodytą sprendimą inicijuoti tyrimą;
 - (c) bet kokią 6 straipsnio 4 dalyje nurodytą sprendimą uždrausti pateikti ir tiekti produktus rinkai ir juos eksportuoti, taip pat nurodyti pašalinti iš rinkos produktus, kurie jau pateikti arba tiekiami rinkai, ir juos pašalinti;
 - (d) bet kokią 6 straipsnio 3 dalyje nurodytą sprendimą baigti tyrimą;
 - (e) bet kokią 6 straipsnio 6 dalyje nurodytą sprendimo atšaukimą;
 - (f) bet kokią 8 straipsnio 1 dalyje nurodytą ekonominės veiklos vykdytojo prašymą atlikti peržiūrą;
 - (g) bet kokią 8 straipsnio 4 dalyje nurodytos peržiūros rezultatą.
2. 1 dalies c, d, e ir g punktuose nurodytus sprendimus ir atšaukimus Komisija skelbia specialioje interneto svetainėje.

10 straipsnis

Informacijos apie 3 straipsnio pažeidimus pateikimas

1. Bet kurio fizinio ar juridinio asmens arba bet kurios asociacijos, neturinčios juridinio asmens statuso, kompetentingoms institucijoms pateiktoje informacijoje apie įtariamus 3 straipsnio pažeidimus pateikiama informacija apie atitinkamus ekonominės veiklos vykdytojus arba atitinkamus produktus ir nurodomos įtarimą pagrindžiančios priežastys.
2. Kompetentinga institucija nedelsdama informuoja 1 dalyje nurodytą asmenį arba asociaciją apie jų pateiktos informacijos vertinimo rezultatus.
3. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1937³⁹ taikoma pranešimams apie visus šio reglamento pažeidimus ir asmenų, pranešančių apie tokius pažeidimus, apsaugai.

11 straipsnis

Priverčiamojo darbo rizikos zonų arba produktų duomenų bazė

1. Komisija prašo išorės ekspertų sukurti orientacinę, nebaigtinę, patikrinamą ir reguliariai atnaujinamą duomenų bazę, kurioje nurodoma priverčiamojo darbo rizika konkrečiose geografinėse vietovėse arba konkretūs produktai, įskaitant valstybės valdžios institucijų taikomą priverčiamąjį darbą. Duomenų bazė grindžiama 23

³⁹ 2019 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1937 dėl asmenų, pranešančių apie Sąjungos teisės pažeidimus, apsaugos, OL L 305, 2019 11 26, p. 17.

straipsnio a, b ir c punktuose nurodytomis gairėmis ir atitinkamais išorės informacijos, gaunamos, be kita ko, iš tarptautinių organizacijų ir trečiųjų valstybių institucijų, šaltiniais.

2. Komisija užtikrina, kad išorės ekspertai duomenų bazę viešai paskelbtų ne vėliau kaip per 24 mėnesius nuo šio reglamento įsigaliojimo.
3. Ekonominės veiklos vykdytojai, pateikiantys ar tiekiantys Sąjungos rinkai arba eksportuojantys produktus, kurie nėra nurodyti šio straipsnio 1 dalyje nurodytoje duomenų bazėje arba kurie yra kilę iš toje duomenų bazėje nenurodytų šričių, taip pat privalo laikytis 3 straipsnio.

12 straipsnis

Kompetentingos institucijos

1. Valstybės narės paskiria vieną ar kelias kompetentingas institucijas, kurios atsako už šiame reglamente nustatytų pareigų vykdymą. Paskirtos valstybių narių kompetentingos institucijos atsakingos už tai, jog būtų užtikrinta, kad šis reglamentas būtų veiksmingai ir vienodai įgyvendinamas visoje Sąjungoje.
2. Jei valstybės narės yra paskyrusios daugiau nei vieną kompetentingą instituciją, jos aiškiai atskiria atitinkamas pareigas ir nustato ryšių palaikymo ir koordinavimo mechanizmus, kurie leistų toms institucijoms glaudžiai bendradarbiauti ir veiksmingai vykdyti savo pareigas.
3. Ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo šio reglamento įsigaliojimo valstybės narės per 22 straipsnio 1 dalyje nurodytą informacinę ir komunikacijos sistemą pateikia Komisijai ir kitoms valstybėms narėms šią informaciją:
 - (a) paskirtos (-ų) kompetentingos (-ų) institucijos (-ų) pavadinimus, adresus ir kontaktinius duomenis;
 - (b) paskirtos (-ų) kompetentingos (-ų) institucijos (-ų) kompetencijos sritis.Valstybės narės reguliariai atnauja šios dalies pirmos pastraipos a ir b punktuose nurodytą informaciją.
4. Komisija viešai skelbia paskirtųjų kompetentingų institucijų sąrašą savo interneto svetainėje ir reguliariai jį atnauja, remdamasi iš valstybių narių gauta atnaujinta informacija.
5. Valstybės narės užtikrina, kad paskirtosios kompetentingos institucijos savo įgaliojimus vykdytų nešališkai, skaidriai ir deramai atlikdamos pareigą saugoti tarnybinių paslaptį. Valstybės narės užtikrina, kad jų kompetentingos institucijos turėtų būtinus įgaliojimus ir išteklius tyrimams atlikti, įskaitant pakankamus biudžeto ir kitus išteklius, ir glaudžiai koordinuotų veiksmus su nacionalinėmis darbo inspekcijomis ir teisminėmis bei teisėsaugos institucijomis, įskaitant tas, kurios atsakingos už kovą su prekyba žmonėmis.
6. Valstybės narės suteikia savo kompetentingoms institucijoms įgaliojimus skirti sankcijas pagal 30 straipsnį.

13 straipsnis

Kompetentingų institucijų administracinis bendradarbiavimas ir ryšiai

1. Komisija užtikrina veiksmingą valstybių narių kompetentingų institucijų bendradarbiavimą palengvindama ir koordinuodama keitimasi informacija ir geriausios praktikos pavyzdžiais, susijusiais su šio reglamento taikymu, ir jų rinkimą.
2. Kompetentingos institucijos aktyviai dalyvauja 24 straipsnyje nurodyto tinklo veikloje.

14 straipsnis

Sprendimų pripažinimas

1. Siekiant užtikrinti veiksmingą vykdymą, vienos valstybės narės kompetentinga institucija turėtų pripažinti ir vykdyti kitos valstybės narės kompetentingos institucijos sprendimus dėl produktų, kurių identifikaciniai duomenys sutampa ir kurie yra iš tos pačios tiekimo grandinės, kurioje nustatytas priverčiamasis darbas.
2. Kompetentinga institucija, kuri per 22 straipsnio 1 dalyje nurodytą informacinę ir komunikacijos sistemą gavo kitos valstybės narės kompetentingos institucijos prašymą pateikti informaciją, kad būtų patikrinti visi ekonominės veiklos vykdytojo pateikti įrodymai, pateikia tą informaciją per 15 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos.
3. Kai dvi ar daugiau kompetentingų institucijų inicijuoja tyrimus dėl tų pačių produktų ar ekonominės veiklos vykdytojų, pagrindinė institucija yra ta, kuri pirmoji pranešė Komisijai ir kitų valstybių narių kompetentingoms institucijoms apie sprendimą inicijuoti tyrimą pagal 9 straipsnio 1 dalies b punktą.
4. Prieš inicijuodama tyrimą pagal 5 straipsnį, kompetentinga institucija 22 straipsnio 1 dalyje nurodytoje informacinėje ir komunikacijos sistemoje patikrina, ar yra 3 dalyje nurodyta pagrindinė institucija, tirianti tą patį produktą ir ekonominės veiklos vykdytoją.
5. Jeigu yra 3 dalyje nurodyta pagrindinė institucija, kad palengvintų tyrimą, kompetentingos institucijos dalijasi visais turimais įrodymais ir informacija su ta pagrindine institucija ir nepradeda atskiro tyrimo.
6. Pagrindinė institucija atlieka tyrimą ir priima sprendimą pagal 6 straipsnį, remdamasi visų jai pateiktų įrodymų vertinimu.

III skyrius

Į Sąjungos rinką patenkantys arba iš jos išvežami produktai

15 straipsnis

Muitinis tikrinimas

1. Į Sąjungos rinką patenkantiems arba iš jos išvežamiems produktams taikomas šiame skyriuje nustatytas tikrinimas ir priemonės.
2. Taikant šį skyrių nedaromas poveikis kitiems Sąjungos teisės aktams, kuriais reglamentuojamas produktų išleidimas į laisvą apyvartą arba eksportas, visų pirma Reglamento (ES) Nr. 952/2013 46, 47, 134 ir 267 straipsniams.
3. Jei per 8 straipsnio 1 dalyje nurodytą laikotarpį nepateikiamas prašymas atlikti peržiūrą arba jei prašymas atlikti peržiūrą pateikiamas pagal 8 straipsnio 3 dalį ir

sprendimas yra galutinis, kompetentinga institucija nedelsdama praneša valstybių narių muitinėms:

- (a) bet kokią sprendimą uždrausti pateikti ar tiekti produktus Sąjungos rinkai ir juos eksportuoti, taip pat nurodyti pašalinti iš rinkos produktus, kurie jau pateikti arba tiekiami Sąjungos rinkai, ir juos pašalinti, kaip nurodyta 6 straipsnio 4 dalyje;
 - (b) bet kokią sprendimą, priimtą atlikus 8 straipsnio 3 dalyje nurodytą peržiūrą.
- 4. Muitinė remiasi sprendimais, apie kuriuos pranešta pagal 3 dalį, kad identifikuotų produktus, kurie gali neatitikti 3 straipsnyje nustatyto draudimo. Tuo tikslu ji atlieka į Sąjungos rinką patenkančių arba iš jos išvežamų produktų tikrinimą pagal Reglamento (ES) Nr. 952/2013 46 ir 47 straipsnius.
 - 5. Kompetentinga institucija nedelsdama praneša valstybių narių muitinėms apie 6 straipsnio 6 dalyje nurodyto sprendimo atšaukimą.

16 straipsnis

Informacija, kuri turi būti pateikta muitinėms

- 1. Komisijai pagal 27 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais papildomas šis reglamentas ir kuriais nustatomi produktai ar produktų grupės, apie kuriuos muitinei teikiama 2 dalyje nurodyta informacija, remiantis, be kita ko, 11 straipsnyje nurodyta duomenų baze arba 22 straipsnio 1 dalyje nurodytoje informacinėje ir komunikacijos sistemoje įrašyta informacija ir sprendimais.
- 2. Muitinėms pateikiama informacija, pagal kurią identifikuojamas produktas, informacija apie gaminių ar produktų gamintoją ir produkto tiekėjus, susijusi su į Sąjungos rinką patenkančiais arba iš jos išvežamais produktais, kuriuos Komisija nustatė pagal 1 dalį, išskyrus atvejus, kai tokios informacijos jau reikalaujama pagal Reglamento (ES) Nr. 952/2013 5 straipsnio 2 dalyje nurodytus muitų teisės aktus.
- 3. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais patikslinama, kokia išsami informacija turi būti pateikta muitinėms pagal 1 dalį.
- 4. 3 dalyje nurodyti įgyvendinimo aktai priimami laikantis 29 straipsnyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
- 5. Jei konkretus produktas identifikuojamas 6 straipsnio 4 dalyje nurodytame sprendime, kad muitinė galėtų nedelsdama imtis veiksmų, pagal šį straipsnį priimtiems deleguotiesiems aktams taikoma 28 straipsnyje numatyta procedūra.

17 straipsnis

Sustabdymas

Jeigu muitinė nustato, kad į Sąjungos rinką patenkantis arba iš jos išvežamas produktas, kuris, remiantis pagal 15 straipsnio 3 dalį gautu sprendimu, gali pažeisti 3 straipsnį, ji sustabdo to produkto išleidimą į laisvą apyvartą arba eksportą. Muitinė nedelsdama praneša atitinkamoms kompetentingoms institucijoms apie sustabdymą ir perduoda visą susijusią informaciją, kad jos galėtų nustatyti, ar produktui taikomas sprendimas, apie kurį pranešta pagal 15 straipsnio 3 dalį.

18 straipsnis

Išleidimas į laisvą apyvartą arba eksportas

1. Tais atvejais, kai pagal 17 straipsnį buvo sustabdytas produkto išleidimas į laisvą apyvartą arba eksportas, tas produktas išleidžiamas į laisvą apyvartą arba eksportuojamas, jei visi kiti su tokiu išleidimu ar eksportu susiję reikalavimai ir formalumai įvykdyti ir tenkinama viena iš šių sąlygų:
 - (a) jei kompetentingos institucijos nepaprašė muitinės toliau taikyti sustabdymo – per 4 darbo dienas nuo sustabdymo. Greitai gendančių produktų, gyvūnų ir augalų atveju šis terminas yra 2 darbo dienos;
 - (b) kompetentingos institucijos informavo muitinės apie jų patvirtinimą išleisti į laisvą apyvartą arba eksportuoti pagal šį reglamentą.
2. Išleidimas į laisvą apyvartą arba eksportas nelaikomas atitikties Sąjungos teisei, visų pirma šiam reglamentui, įrodymu.

19 straipsnis

Atsisakymas išleisti į laisvą apyvartą arba eksportuoti

1. Jeigu kompetentingos institucijos padaro išvadą, kad produktas, apie kurį joms buvo pranešta pagal 17 straipsnį, yra produktas, pagamintas naudojant priverčiamąjį darbą pagal 6 straipsnio 4 dalyje nurodytą sprendimą, jos reikalauja, kad muitinė neišleistų jo į laisvą apyvartą ir neleistų jo eksportuoti.
2. Kompetentingos institucijos nedelsdamos įveda tą informaciją į 22 straipsnio 1 dalyje nurodytą informacinę ir komunikacijos sistemą ir apie tai praneša muitinei. Gavusi tokį pranešimą, muitinė neleidžia to produkto išleisti į laisvą apyvartą arba eksportuoti, taip pat muitinės duomenų apdorojimo sistemoje ir, jei įmanoma, prie produkto pridedamoje komercinėje sąskaitoje faktūroje ir bet kuriame kitame susijusiame lydimajame dokumente pateikia tokį pranešimą:

„Produktas pagamintas naudojant priverčiamąjį darbą. Išleisti į laisvą apyvartą arba eksportuoti neleidžiama. Reglamentas (ES) XX/20XX“ [*Leidinių biuro prašoma įrašyti šio reglamento nuorodą*].

20 straipsnis

Produktams, kuriuos atsisakyta išleisti į laisvą apyvartą arba eksportuoti, taikomos priemonės

Jeigu pagal 19 straipsnį atsisakoma išleisti produktą į laisvą apyvartą arba jį eksportuoti, muitinė imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad atitinkamas produktas būtų pašalintas laikantis Sąjungos teisę atitinkančių nacionalinės teisės aktų. Atitinkamai taikomi Reglamento (ES) Nr. 952/2013 197 ir 198 straipsniai.

21 straipsnis

Keitimasis informacija ir bendradarbiavimas

1. Kad būtų galima taikyti rizika grindžiamą požiūrį produktams, patenkantiems į Sąjungos rinką ar išvežamiems iš jos, ir užtikrinti, kad muitinis tikrinimas būtų

veiksmingas ir vykdomas pagal šio reglamento reikalavimus, kompetentingos institucijos ir muitinės glaudžiai bendradarbiauja ir keičiasi su rizika susijusia informacija.

2. Toliau nurodytos institucijos bendradarbiauja ir keičiasi su rizika susijusia informacija, būtina jų atitinkamoms funkcijoms pagal šį reglamentą vykdyti, be kita ko, elektroninėmis priemonėmis:
 - (a) muitinės pagal Reglamento (ES) Nr. 952/2013 46 straipsnio 5 dalį;
 - (b) kompetentingos institucijos ir muitinės pagal Reglamento (ES) Nr. 952/2013 47 straipsnio 2 dalį.

IV skyrius

Informacinės sistemos, gairės ir koordinuotas vykdymo užtikrinimas

22 straipsnis

Informacinės ir komunikacijos sistemos

1. II ir III skyrių tikslais kompetentingos institucijos naudoja Reglamento (ES) 2019/1020 34 straipsnyje nurodytą informacinę ir komunikacijos sistemą. Šio reglamento tikslais Komisijai, kompetentingoms institucijoms ir muitinėms turėtų būti suteikta prieiga prie tos sistemos.
2. Sprendimai, apie kuriuos pranešta pagal 15 straipsnio 3 dalį, įtraukiami į atitinkamą muitinės rizikos valdymo aplinką.
3. Komisija sukuria jungtį, kad 15 straipsnio 3 dalyje nurodytus sprendimus būtų galima automatiškai perduoti iš 1 dalyje nurodytos informacinės ir komunikacijos sistemos į 4 dalyje nurodytą aplinką. Ta jungtis pradeda veikti ne vėliau kaip per dvejus metus nuo 7 dalies b punkte nurodyto įgyvendinimo akto dėl tos jungties priėmimo dienos.
4. Prašymai ir pranešimai, kuriais kompetentingos institucijos ir muitinė keičiasi pagal šio reglamento 17–20 straipsnius, taip pat susiję pranešimai teikiami per 1 dalyje nurodytą informacinę ir komunikacijos sistemą.
5. Komisija sujungia nacionalines muitinės vieno langelio aplinkas su 1 dalyje nurodyta informacine ir komunikacijos sistema, kad muitinė ir kompetentingos institucijos galėtų keistis prašymais ir pranešimais pagal šio reglamento 17–20 straipsnius. Ta jungtis užtikrinama per [ES CSW-CERTEX pagal Reglamentą XX/20XX]⁴⁰ per ketverius metus nuo 7 dalies c punkte nurodyto įgyvendinimo akto priėmimo dienos. 4 dalyje nurodyti mainai vyksta per tą jungtį, kai tik ji pradeda veikti.
6. Komisija gali iš Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2015/2447 56 straipsnio 1 dalyje nurodytos priežiūros sistemos gauti informaciją apie į Sąjungos rinką patenkančius arba iš jos išvežamus produktus, susijusią su šio reglamento įgyvendinimu, ir perduoti ją į 1 dalyje nurodytą informacinę ir komunikacijos sistemą.

⁴⁰ Nustatyta Reglamentu dėl ES muitinės vieno langelio aplinkos (ES SWE-C).

7. Komisijai pagal 29 straipsnį pagal nagrinėjimo procedūrą suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos procedūrinės taisyklės ir išsamios šio straipsnio įgyvendinimo tvarkos nuostatos, įskaitant:
- (a) 1 ir 4 dalyse nurodytos informacinės ir komunikacijos sistemos funkcijas, duomenų elementus ir tvarkymą, taip pat asmens duomenų tvarkymo, konfidencialumo ir valdymo taisyklės;
 - (b) 3 dalyje nurodytos jungties funkcijas, duomenų elementus ir duomenų tvarkymą, taip pat asmens duomenų tvarkymo, konfidencialumo ir valdymo taisyklės;
 - (c) duomenis, kurie turi būti perduodami tarp 1 dalyje nurodytos informacinės ir komunikacijos sistemos ir nacionalinės muitinės vieno langelio aplinkos 5 dalies tikslais;
 - (d) perduotinus duomenis, taip pat jų konfidencialumo ir valdymo taisyklės pagal 6 dalį.

23 straipsnis

Gairės

Komisija ne vėliau kaip per 18 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo paskelbia gaires, į kurias įtraukiami:

- (a) gairės dėl išsamaus patikrinimo, susijusio su priverčiamuoju darbu, kuriose atsižvelgiama į taikomas Sąjungos teisės aktus, kuriais nustatomi išsamaus patikrinimo reikalavimai dėl priverčiamojo darbo, tarptautinių organizacijų gairės ir rekomendacijas, taip pat į ekonominės veiklos vykdytojų dydį ir ekonominius išteklius;
- (b) informacija apie priverčiamojo darbo rizikos rodiklius, grindžiama nepriklausoma ir patikrinama informacija, įskaitant tarptautinių organizacijų, visų pirma Tarptautinės darbo organizacijos, pilietinės visuomenės, verslo organizacijų ataskaitas, ir Sąjungos teisės aktų, kuriais nustatomi išsamaus patikrinimo reikalavimai dėl priverčiamojo darbo, įgyvendinimo patirtimi;
- (c) viešai prieinamų informacijos šaltinių, kurie yra svarbūs įgyvendinant šį reglamentą, sąrašas;
- (d) papildoma informacija, kad kompetentingoms institucijoms būtų lengviau įgyvendinti šį reglamentą;
- (e) 16 straipsnio ir, kai tinkama, visų kitų šio reglamento III skyriaus nuostatų praktinio įgyvendinimo gairės.

24 straipsnis

Sąjungos kovos su produktais, pagamintais naudojant priverčiamąjį darbą, tinklas

1. Įsteigiamas Sąjungos kovos su produktais, pagamintais naudojant priverčiamąjį darbą, tinklas (toliau – Tinklas). Tinklas sudaro sąlygas valstybių narių kompetentingų institucijų ir Komisijos struktūriniam koordinavimui ir bendradarbiavimui ir leis suderinti šio reglamento įgyvendinimo praktiką Sąjungoje, kad įgyvendinimo vykdymas būtų veiksmingesnis ir nuoseklesnis.

2. Tinklą sudaro kiekvienos valstybės narės kompetentingos institucijos atstovai, Komisijos atstovai ir, kai taikoma, muitinių ekspertai.
3. Tinklo užduotys yra šios:
 - (a) sudaryti palankesnes sąlygas nustatyti bendrus vykdymo užtikrinimo veiklos prioritetus, keisti informacija ir geriausios praktikos pavyzdžiais;
 - (b) vykdyti bendrus tyrimus;
 - (c) sudaryti palankesnes sąlygas gebėjimų stiprinimo veiklai ir prisidėti prie vienodų rizika grindžiamų metodų ir administracinės praktikos įgyvendinant šį reglamentą valstybėse narėse;
 - (d) padėti rengti gaires, siekiant užtikrinti veiksmingą ir vienodą šio reglamento taikymą;
 - (e) skatinti ir palengvinti bendradarbiavimą siekiant išnagrinėti galimybes naudoti naujas technologijas šio reglamento vykdymo užtikrinimui ir produktų atsekamumui;
 - (f) skatinti kompetentingų institucijų ir muitinių bendradarbiavimą ir keitimąsi ekspertinėmis žiniomis bei geriausios praktikos pavyzdžiais.
4. Komisija remia ir skatina vykdomųjų institucijų bendradarbiavimą per tinklą ir dalyvauja tinklo posėdžiuose.
5. Tinklas nustato savo darbo tvarkos taisykles.

V SKYRIUS

Baigiamosios nuostatos

25 straipsnis

Konfidencialumas

1. Kompetentingos institucijos pagal šį reglamentą gautą informaciją naudoja tik šio reglamento taikymo tikslais.
2. Paprašius, Komisija, valstybės narės ir kompetentingos institucijos informaciją arba ją pateikusių asmenų tapatybę laiko konfidencialia. Prie prašymo užtikrinti konfidencialumą pridedama nekonfidenciali pateiktos informacijos santrauka arba pareiškimas su nurodytomis priežastimis, dėl kurių informacijos negalima pateikti nekonfidencialia santrauka.
3. 2 dalis nekliudo Komisijai atskleisti bendro pobūdžio informacijos santraukos forma, jei tokioje bendro pobūdžio informacijoje nėra jokios informacijos, pagal kurią būtų galima nustatyti informacijos teikėją. Atskleidžiant bendro pobūdžio informaciją santraukos forma atsižvelgiama į teisėtą suinteresuotųjų šalių interesą užkirsti kelią konfidencialios informacijos atskleidimui.

26 straipsnis

Tarptautinis bendradarbiavimas

1. Siekdama palengvinti veiksmingą šio reglamento įgyvendinimą ir vykdymo užtikrinimą, Komisija prireikus gali bendradarbiauti ir keisti informacija su, be kita

ko, trečiųjų valstybių valdžios institucijomis, tarptautinėmis organizacijomis, pilietinės visuomenės atstovais ir verslo organizacijomis. Tarptautinis bendradarbiavimas su trečiųjų valstybių valdžios institucijomis vyks struktūriškai, kaip esamų dialogo su trečiosiomis valstybėmis struktūrų dalis, arba, prireikus, bus kuriami specialūs dialogai *ad hoc* pagrindu.

2. Taikant 1 dalį, bendradarbiaudama, be kita ko, su tarptautinėmis organizacijomis, pilietinės visuomenės atstovais, verslo organizacijomis ir trečiųjų valstybių kompetentingomis institucijomis, Sąjunga gali parengti papildomas priemones, skirtas remti įmonių ir šalių partnerių pastangas ir vietoje turimus pajėgumus kovojant su priverčiamuoju darbu.

27 straipsnis

Deleguotieji aktai ir įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 16 straipsnio 1 dalyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami neribotam laikotarpiui nuo šio reglamento įsigaliojimo datos.
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 16 straipsnio 1 dalyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros⁴¹ nustatytais principais.
5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
6. Pagal 16 straipsnio 1 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

28 straipsnis

Skubos procedūra

1. Pagal šį straipsnį priimti deleguotieji aktai įsigalioja nedelsiant ir taikomi, jei nepareiškiami 2 dalyje nurodytų prieštaravimų. Pranešime Europos Parlamentui ir Tarybai apie deleguotąjį aktą nurodomos skubos procedūros taikymo priežastys.

⁴¹ Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl geresnės teisėkūros (OL L 123, 2016 5 12, p. 1).

2. Europos Parlamentas arba Taryba, laikydamiesi 27 straipsnio 6 dalyje nurodytos procedūros, gali pareikšti prieštaravimų dėl deleguotojo akto. Tokiu atveju Komisija, gavusi Europos Parlamento arba Tarybos pranešimą apie sprendimą pareikšti prieštaravimų, nedelsdama panaikina aktą.

29 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – komitetas, apibrėžtas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 3 straipsnio 2 dalyje.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

30 straipsnis

Sankcijos

1. Valstybės narės nustato sankcijų, taikomų nesilaikant 6 straipsnio 4 dalyje nurodyto sprendimo, taisykles ir imasi visų būtinų priemonių, kad užtikrintų, jog šios sankcijos būtų įgyvendinamos pagal nacionalinės teisės aktus.
2. Nustatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos.
3. Valstybės narės ne vėliau kaip [Leidinių biuro prašoma įrašyti datą – 24 mėnesiai nuo šio reglamento įsigaliojimo] praneša apie tas nuostatas Komisijai, jeigu apie jas nebuvo pranešta anksčiau, ir nedelsdamos jai praneša apie visus vėlesnius joms įtakos turinčius pakeitimus.

31 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymo pradžios data

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas taikomas nuo [Leidinių biuro prašoma įrašyti datą – 24 mėnesiai nuo šio reglamento įsigaliojimo].

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas / Pirmininkė

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys)

1.3. Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su:

1.4. Tikslas (-ai)

1.4.1. Bendrasis (-ieji) tikslas (-ai)

1.4.2. Konkretus (-ūs) tikslas (-ai)

1.4.3. Numatomas (-i) rezultatas (-ai) ir poveikis

1.4.4. Veiklos rezultatų rodikliai

1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas

1.5.1. Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai, įskaitant išsamų iniciatyvos įgyvendinimo pradinio etapo tvarkaraštį

1.5.2. Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė (gali būti susijusi su įvairiais veiksniais, pvz., koordinavimo nauda, teisiniu tikrumu, didesniu veiksmingumu ar papildomumu). Šiame punkte „Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė“ – dalyvaujant Sąjungai užtikrinama vertė, papildanti vertę, kuri būtų užtikrinta vien valstybių narių veiksmams.

1.5.3. Panašios patirties išvados

1.5.4. Suderinamumas su daugiamete finansine programa ir galima sinergija su kitomis atitinkamomis priemonėmis

1.5.5. Įvairių turimų finansavimo galimybių vertinimas, įskaitant perskirstymo mastą

1.6. Pasiūlymo (iniciatyvos) trukmė ir finansinis poveikis

1.7. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema (-os)

2.2.1. Valdymo būdo (-ų), finansavimo įgyvendinimo mechanizmo (-ų), mokėjimo tvarkos ir siūlomos kontrolės sistemos pagrindimas

2.2.2. Informacija apie nustatytą riziką ir jai sumažinti įdiegtą (-as) vidaus kontrolės sistemą (-as)

2.2.3. Kontrolės išlaidų efektyvumo apskaičiavimas ir pagrindimas (kontrolės sąnaudų ir susijusių valdomų lėšų vertės santykis) ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas (atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą)

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)

3.2. Numatomas pasiūlymo finansinis poveikis asignavimams

3.2.1. Numatomo poveikio veiklos asignavimams santrauka

3.2.2. Numatomas veiklos asignavimais finansuojamas atliktas darbas

3.2.3. Numatomo poveikio administraciniams asignavimams santrauka

3.2.4. Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa

3.2.5. Trečiųjų šalių įnašai

3.3. Numatomas poveikis pajamoms

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl produktų, pagamintų naudojant priverčiamąjį darbą, uždraudimo Sąjungos rinkoje

1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys)

Prekių ir paslaugų vidaus rinka

[Bendra prekybos politika]

1.3. Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su:

☒ nauju veiksmu

☐ nauju veiksmu, kai bus įgyvendintas bandomasis projektas ir (arba) atlikti parengiamieji veiksmai⁴²

☐ esamo veiksmo galiojimo pratęsimu

☐ vieno ar daugiau veiksmų sujungimu arba nukreipimu į kitą / naują veiksmą

1.4. Tikslas (-ai)

1.4.1. Bendrasis (-ieji) tikslas (-ai)

Tarptautinė bendruomenė įsipareigojo iki 2030 m. panaikinti priverčiamąjį darbą (Jungtinių Tautų 8.7 darnaus vystymosi tikslas). Tačiau jis vis dar plačiai naudojamas. Tarptautinė darbo organizacija (toliau – TDO) apskaičiavo, kad pasaulyje priverčiamąjį darbą dirba 27,6 mln. žmonių.

Šio reglamento tikslas – veiksmingai uždrausti pateikti ir tiekti Sąjungos rinkai ir eksportuoti iš Sąjungos produktus, pagamintus naudojant priverčiamąjį darbą, įskaitant priverčiamąjį vaikų darbą. Draudimas taikomas tiek šalyje pagamintiems, tiek ir importuotiems bei eksportuotiems produktams. Remiantis tarptautiniais standartais ir papildant esamas horizontaliąsias ir sektorines ES iniciatyvas, visų pirma išsamaus patikrinimo ir skaidrumo prievoles, reglamentu derinami draudimas ir patikima, rizika grindžiama vykdymo užtikrinimo sistema.

1.4.2. Konkretus (-ūs) tikslas (-ai)

Konkretus tikslas

1. Panaikinti priverčiamąjį darbą ES ir padėti mažinti priverčiamojo darbo naudojimą pasaulyje.

2. Spręsti priverčiamojo darbo klausimus steigiant ir remiant valstybių narių kompetentingas institucijas.

1.4.3. Numatomas (-i) rezultatas (-ai) ir poveikis

Nurodyti poveikį, kurį pasiūlymas (iniciatyva) turėtų padaryti tiksliniams gavėjams (tikslinėms grupėms).

⁴²

Kaip nurodyta Finansinio reglamento 58 straipsnio 2 dalies a arba b punkte.

Tikimasi, kad pasiūlymu bus sukurta sistema, pagal kurią būtų galima identifikuoti produktus, pagamintus naudojant priverčiamąjį darbą ES, ir vėliau juos uždrausti.

Tai labai atgrasys nuo priverčiamojo darbo naudojimo gaminti, išgauti arba gauti produktus naudojant priverčiamąjį darbą ir tiekti tokius produktus rinkai. Taip pat bus sudarytos vienodos sąlygos ir panaikinta nesąžininga konkurencija, grindžiama mažesnėmis kainomis dėl priverčiamojo darbo naudojimo.

Kad galėtų užtikrintai prekiauti produktais ES, ekonominės veiklos vykdytojai turės spręsti priverčiamojo darbo naudojimo tiekimo grandinėje problemą, todėl priverčiamojo darbo aukų skaičius sumažės. Be to, į siūlomą aktą taip pat bus įtrauktos priemonės, skirtos spręsti valstybės skatinamo priverčiamojo darbo problemą.

Atsižvelgdami į priemones, kurios turi būti įdiegtos rengiant šį pasiūlymą, ekonominės veiklos vykdytojai turės daugiau gairių ir informacijos apie tai, kaip išvengti priverčiamojo darbo savo tiekimo grandinėje, o vartotojai bus informuojami apie produktus, pagamintus naudojant priverčiamąjį darbą.

1.4.4. Veiklos rezultatų rodikliai

Nurodyti pažangos ir laimėjimų stebėsenos rodiklius.

Pradinio etapo tyrimų ir atliktų tyrimų skaičius.

Produktų, pagamintų naudojant priverčiamąjį darbą, skaičius.

Iš rinkos pašalintų produktų kiekis arba produktų, kurių neleidžiama išleisti į laisvą apyvartą pasienyje, kiekis.

1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas

1.5.1. Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai, įskaitant išsamų iniciatyvos įgyvendinimo pradinio etapo tvarkaraštį

Siūlomas reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ir bus taikomas praėjus [24] mėnesiams nuo tos dienos.

Rengdamasi taikyti šį reglamentą, Komisija per [18] mėnesių nuo jo įsigaliojimo turės parengti gaires kompetentingoms institucijoms ir ekonominės veiklos vykdytojams (23 straipsnis).

Pasitelkusi išorės ekspertus Komisija sukurs priverčiamojo darbo rizikos zonų ir produktų duomenų bazę (11 straipsnis).

Komisijai bus suteikti įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos procedūrinės taisyklės ir išsami informacija apie informacinių ir komunikacijos sistemų įgyvendinimo tvarką (22 straipsnis) ir patikslinama, kokia išsami informacija turi būti įtraukta į kompetentingų institucijų sprendimus (7 straipsnis).

1.5.2. Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė (gali būti susijusi su įvairiais veiksniais, pvz., koordinavimo nauda, teisiniu tikrumu, didesniu veiksmingumu ar papildomumu). Šiame punkte „Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė“ – dalyvaujant Sąjungai užtikrinama vertė, papildanti vertę, kuri būtų užtikrinta vien valstybių narių veiksmams.

Priežastys imtis Europos lygmens veiksmų (*ex ante*)

Priverčiamojo darbo mastas pasaulyje ir Sąjungos rinkos svarba priverčiamąjį darbą naudojančioms gamintojoms yra įtikinamos priežastys imtis veiksmų ES lygmeniu,

kad būtų sustabdytas tokių produktų pateikimas ir tiekimas Sąjungos rinkai, siekiant prisidėti prie šio reiškinio išnaikinimo.

Tikėtina, kad vien tik valstybių narių šios srities teisės aktų veiksmai bus nepakankami ir neveiksmingi pasiūlymo tikslams pasiekti. Europos teisės aktai ir vykdymo užtikrinimo koordinavimas yra būtini dėl šių priežasčių:

– Sąjungos rinkos veikimui bus reikalingos bendros šios srities nuostatos;

– vykdymo užtikrinimo pastangos turi būti vienodos visoje Sąjungoje. Jei kai kuriose ES dalyse vykdymo užtikrinimas yra ne toks griežtas, sukuriama silpnos sritys, o tai gali kelti grėsmę viešajam interesui ir sukurti nesąžiningas prekybos sąlygas.

Su priverčiamuoju darbu įmonių vertės grandinėse susijusi rizika dažnai turi tarpvalstybinį poveikį ir apima kelias Sąjungos valstybes nares ir (arba) trečiąsias valstybes. Tai rodo, kad reikia laikytis ES masto požiūrio, užtikrinant teisinį tikrumą ir vienodas sąlygas įmonėms, veikiančioms vidaus rinkoje ir už jos ribų.

Numatoma sukurti Sąjungos pridėtinę vertę (*ex post*)

Uždraudusi Sąjungos rinkai tiekti produktus, pagamintus naudojant priverčiamąjį darbą, Sąjunga labai prisidės prie priverčiamojo darbo panaikinimo visame pasaulyje. Tai taip pat bus naudinga priverčiamojo darbo aukoms, nes ekonominės veiklos vykdytojai spręs priverčiamojo darbo problemą imdamiesi tinkamų priemonių – mokės kompensacijas, koreguos darbo sutartis ir t. t. pagal tarptautinius išsamaus patikrinimo standartus.

1.5.3. *Panašios patirties išvados*

Šis reglamentas yra naujas veiksmas ir ES nėra jokios ankstesnės patirties. Tačiau jį rengiant remtasi patirtimi, įgyta taikant panašias priemones, kurias priėmė tarptautinės organizacijos ir šalys partnerės, visų pirma Jungtinės Amerikos Valstijos.

1.5.4. *Suderinamumas su daugiamete finansine programa ir galima sinergija su kitomis atitinkamomis priemonėmis*

Pasiūlymas yra Europos Komisijos politinis prioritetas ir juo įgyvendinamas įsipareigojimas skatinti pagarbą žmogaus teisėms visame pasaulyje. Jis papildo kitus Komisijos pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, pavyzdžiui, pasiūlymą dėl direktyvos dėl įmonių tvarumo išsamaus patikrinimo ir pasiūlymą dėl reglamento dėl įmonių informacijos apie tvarumą teikimo.

Jis grindžiamas kitų su produktais susijusių teisės aktų, pavyzdžiui, Rinkos priežiūros reglamento, logika. Be to, šio reglamento vykdymui užtikrinti būtina informacinė ir komunikacijos priemonė grindžiama Rinkos priežiūros reglamentui sukurta sistema.

Kalbant apie muitinių darbą ir muitinės procedūras, jau įdiegtos sistemos bus pritaikytos, kad būtų galima įgyvendinti šį reglamentą.

1.5.5. *Įvairių turimų finansavimo galimybių vertinimas, įskaitant persikirstymo mastą*

Atsižvelgiant į tai, kad į reglamento taikymo sritį patenka visi Sąjungos rinkai tiekiami produktai, ir į veiklos naujumą, reikės papildomų žmogiškųjų išteklių ir administracinių išteklių, taip pat veiklos asignavimų.

Komisija patirs metinių išlaidų, susijusių su tokiais nuostatomis:

- gairėmis ir priverčiamojo darbo rizikos zonų arba produktų duomenų baze (11 ir 23 straipsniai);
- Sąjungos kovos su produktais, pagamintais naudojant priverčiamąjį darbą, tinklu (24 straipsnis) ir Komitetu (27 straipsnis);
- informacinė ir komunikacijos sistema (22 straipsnis).

Pasiūlymas bus neribotos trukmės. Komisija veiks kaip Sąjungos kovos su produktais, pagamintais naudojant priverčiamąjį darbą, tinklo sekretoriatas, kuriam reikės nuolatinių žmogiškųjų išteklių. Kalbant apie informacinę ir komunikacijos sistemą, reikės sukurti naują Reglamento (ES) 2019/1020 34 straipsnyje nurodytos esamos informacinės ir komunikacijos sistemos modulį, taip pat pritaikyti muitinei skirtas informacines sistemas. Gaires ir duomenų bazę (kurioje bus teikiama išorės informacija) taip pat turės administruoti Komisija. Apskaičiuota, kad per pirmuosius dvejus įgyvendinimo metus visoms užduotims atlikti reikės daugiau žmogiškųjų išteklių.

Preliminariai apskaičiuota, kad šioms nuostatomis reikės žmogiškųjų išteklių, kaip nurodyta toliau skiltyje „Etato ekvivalentai“. Visos darbo dienos ekvivalentai būtų paskirstyti Vidaus rinkos, pramonės, verslumo ir MVĮ GD (GROW GD), Prekybos GD (TRADE GD) ir Mokesčių ir muitų sąjungos GD (TAXUD GD) ir apimtų AD bei AST darbuotojus.

	Pirmieji metai po priėmimo	Antrieji metai po priėmimo	Vėlesni metai
Gairės ir duomenų bazė	3	3	3
Sąjungos kovos su produktais, pagamintais naudojant priverčiamąjį darbą, tinklas ir Komitetas	6	3	3
Informacinė ir komunikacijos sistema	4	3	2

Be to, bus kitų administracinių išlaidų, susijusių su pasiūlymu. Tai daugiausia išlaidos, susijusios su informacinė ir komunikacijos sistema, taip pat administracinės išlaidos, susijusios su duomenų bazės priežiūra, gairių skelbimu ir Tinklo bei Komiteto posėdžių organizavimu. Apskaičiuota, kad tokios išlaidos sudarys 4,3 mln. EUR.

1.6. Pasiūlymo (iniciatyvos) trukmė ir finansinis poveikis

☐ **trukmė ribota**

- ☐ galioja nuo MMMM [MM DD] iki MMMM [MM DD],
- ☐ įsipareigojimų asignavimų finansinis poveikis nuo MMMM iki MMMM, o mokėjimų asignavimų – nuo MMMM iki MMMM.

☒ **trukmė neribota**

- įgyvendinimo pradinis laikotarpis – nuo 2024 m. iki [2025] m.,
- vėliau – visuotinis taikymas.

1.7. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)⁴³

☒ **Tiesioginis valdymas**, vykdomas Komisijos:

- ☒ padalinių, įskaitant Sąjungos delegacijų darbuotojus;
- ☐ vykdomųjų įstaigų.

☐ **Pasidalijamasis valdymas** su valstybėmis narėmis

☐ **Netiesioginis valdymas**, biudžeto vykdymo užduotis pavedant:

- ☐ trečiosioms valstybėms arba jų paskirtoms įstaigoms;
- ☐ tarptautinėms organizacijoms ir jų agentūroms (nurodyti);
- ☐ EIB ir Europos investicijų fondui;
- ☐ įstaigoms, nurodytoms Finansinio reglamento 70 ir 71 straipsniuose;
- ☐ viešosios teisės reglamentuojamoms įstaigoms;
- ☐ įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė ir kurioms pavesta teikti viešąsias paslaugas, tiek, kiek joms užtikrinamos pakankamos finansinės garantijos;
- ☐ įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė, kurioms pavesta įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę ir kurioms užtikrinamos pakankamos finansinės garantijos;
- ☐ atitinkamame pagrindiniame akte nurodytiems asmenims, kuriems pavesta vykdyti konkrečius veiksmus BUSP srityje pagal ES sutarties V antraštinę dalį.
- *Jei nurodomas daugiau kaip vienas valdymo būdas, išsamią informaciją pateikti šio punkto pastabų skiltyje.*

Pastabos

--

⁴³

Informacija apie valdymo būdus ir nuorodos į Finansinį reglamentą pateikiamos svetainėje „BudgWeb“ <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės

Nurodyti dažnumą ir sąlygas.

Taikomos standartinės Komisijos išlaidų, susijusių su šio reglamento įgyvendinimu, stebėsenos taisyklės.

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema (-os)

2.2.1. *Valdymo būdo (-ų), finansavimo įgyvendinimo mechanizmo (-ai), mokėjimo tvarkos ir siūlomos kontrolės sistemos pagrindimas*

Šios iniciatyvos valdymo būdas yra tiesioginis Komisijos valdymas, o atsakomybė už jos įgyvendinimą tenka Komisijos departamentams. Taip yra dėl šių priežasčių:

- turinys yra politiškai svarbus, pavyzdžiui, rengiant gaires;
- informacinės ir komunikacijos sistemos, reikalingas šiems teisės aktams įgyvendinti, jau kontroliuoja Komisijos tarnybos.

Komisijai padės iš valstybių narių atstovų sudarytas komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, nustatytas Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 182/2011.

2.2.2. *Informacija apie nustatytą riziką ir jai sumažinti įdiegtą (-as) vidaus kontrolės sistemą (-as)*

Su informacinėmis ir komunikacijos sistemomis susijusi operacinė rizika – rizika, kad sistemomis veiksmingai nepalaikomas kompetentingų institucijų bendradarbiavimas ir jų bendradarbiavimas su muitine.

Su duomenų baze susijusi operacinė rizika – rizika, susijusi su duomenų bazės veikimu ir informacijos naudingumu kompetentingoms institucijoms.

Rekomendacijos:

tai apima paaiškinimą, kaip šiuo metu šalinamos pagrindinės aukšto klaidų lygio ankstesnėje (-ėse) programoje (-ose) priežastys, pvz., supaprastinant ankstesnius sudėtingus metodus, dėl kurių galėjo atsirasti klaidų, ir (arba) sustiprinant iš esmės didelės rizikos veiklos *ex ante* ir (arba) *ex post* kontrolę.

2.2.3. *Kontrolės išlaidų efektyvumo apskaičiavimas ir pagrindimas (kontrolės sąnaudų ir susijusių valdomų lėšų vertės santykis) ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas (atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą)*

Kontrolės išlaidos yra nedidelės, palyginti su asignavimais teisės aktų vykdymui užtikrinti.

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

Nurodyti dabartines arba numatytas prevencijos ir apsaugos priemones, pvz., išdėstytas Kovos su sukčiavimu strategijoje.

Komisijos įgyvendinamoms priemonėms bus taikoma *ex ante* ir *ex post* kontrolė pagal Finansinį reglamentą. Sutartyse ir susitarimuose, pagal kuriuos finansuojamas šio Reglamento įgyvendinimas, Komisijai, įskaitant OLAF ir Audito Rūmus, bus aiškiai suteikiami įgaliojimai atlikti auditą, patikrinimus ir inspektavimus vietoje.

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)

- Dabartinės biudžeto eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris	DA / NDA ⁴⁴ .	ELPA šalių ⁴⁵	šalių kandidačių ⁴⁶	trečiųjų valstybių	pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 2 dalies b punktą
1	03.010101 – Bendrosios rinkos programos rėmimo išlaidos	NDA	TAIP	TAIP ⁴⁷	TAIP ⁶	NE
1	03.020101 – Prekių ir paslaugų vidaus rinkos veikimas ir vystymas	DA	TAIP	Dar nepatvirtinta ⁶	Dar nepatvirtinta ⁶	NE
1	03.020107 – Rinkos priežiūra	DA	TAIP	Dar nepatvirtinta ⁶	Dar nepatvirtinta ⁶	NE
6	14.200402 – Išorės prekybos santykiai	DA	NE	NE	NE	NE

⁴⁴ DA – diferencijuotieji asignavimai, NDA – nediferencijuotieji asignavimai.

⁴⁵ ELPA – Europos laisvosios prekybos asociacija.

⁴⁶ Valstybių kandidačių ir, kai taikoma, Vakarų Balkanų potencialių kandidačių.

⁴⁷ Vyksta derybos dėl šalių kandidačių ir trečiųjų valstybių dalyvavimo Bendrosios rinkos programoje.

	ir pagalba prekybai					
--	---------------------	--	--	--	--	--

3.2. Numatomas pasiūlymo finansinis poveikis asignavimams

3.2.1. Numatomo poveikio veiklos asignavimams santrauka

- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai nenaudojami.
- ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai naudojami taip:

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	1	Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika
--	----------	---

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

GD: GROW			2024 metai	2025 metai	2026 metai	2027 metai	Vėlesni metai	IŠ VISO
○ Veiklos asignavimai								
03.020101 biudžeto eilutė – Prekių ir paslaugų vidaus rinkos veikimas ir vystymas	Įsipareigojimai	(1a)	0,602	0,612	0,425	0,375	0,000	2,014
	Mokėjimai	(2a)	0,301	0,607	0,519	0,400	0,187	2,014
03.020107 biudžeto eilutė – Rinkos priežiūra	Įsipareigojimai	(1b)	0,182	0,182	0,075	0,075	0,000	0,514
	Mokėjimai	(2b)	0,050	0,134	0,155	0,100	0,075	0,514
Administracinio pobūdžio asignavimai, finansuojami iš konkrečių programų paketo lėšų ⁴⁸								
03.010101 biudžeto eilutė – Bendrosios rinkos programos rėmimo išlaidos		(3)	0	0	0,062	0,062	0,000	0,124

⁴⁸ Techninė ir (arba) administracinė parama bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

IŠ VISO asignavimų GROW GD⁴⁹	Įsipareigojimai	=1a+1b +3	0,784	0,794	0,562	0,512	0,000	2,652
	Mokėjimai	=2a+2b +3	0,351	0,741	0,736	0,562	0,150	2,652

IŠ VISO veiklos asignavimų	Įsipareigojimai	(4)	0,784	0,794	0,500	0,450	0,000	2,528
	Mokėjimai	(5)	0,351	0,741	0,674	0,500	0,262	2,528
IŠ VISO administracinio pobūdžio asignavimų, finansuojamų iš konkrečių programų paketo lėšų		(6)	0,000	0,000	0,062	0,062	0,000	0,124
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 1 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	Įsipareigojimai	=4+ 6	0,784	0,794	0,562	0,512	0,000	2,652
	Mokėjimai	=5+ 6	0,351	0,741	0,736	0,562	0,262	2,652

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	6	Kaimyninės šalys ir pasaulis
--	----------	------------------------------

⁴⁹ GROW GD veiklos asignavimais taip pat padengiamos 1,5 mln. EUR TAXUD GD išlaidos 2024–2027 m. laikotarpiu, susijusios su integravimu į ES muitinės vieno langelio sertifikatų mainų sistemą (ES CSW-CERTEX) ir bendrą rizikos valdymo sistemą (CRMS 2).

GD: TRADE			2024 metai	2025 metai	2026 metai	2027 metai	Vėlesni metai	IŠ VISO
○ Veiklos asignavimai								
14.200402 biudžeto eilutė – Išorės prekybos santykiai ir pagalba prekybai ⁵⁰	Įsipareigojimai	(1a)	0,750	0,300	0,300	0,300	0,000	1,650
	Mokėjimai	(2a)	0,200	0,600	0,300	0,300	0,250	1,650
Administracinio pobūdžio asignavimai, finansuojami iš konkrečių programų paketo lėšų ⁵¹								
Biudžeto eilutė		(3)						
IŠ VISO asignavimų TRADE GD	Įsipareigojimai	=1a+1b +3	0,750	0,300	0,300	0,300	0,000	1,650
	Mokėjimai	=2a+2b +3	0,200	0,600	0,300	0,300	0,250	1,650

○ IŠ VISO veiklos asignavimų	Įsipareigojimai	(4)	0,750	0,300	0,300	0,300	0,000	1,650
	Mokėjimai	(5)	0,200	0,600	0,300	0,300	0,250	1,650
○ IŠ VISO administracinio pobūdžio asignavimų, finansuojamų iš konkrečių programų paketo lėšų		(6)						
IŠ VISO asignavimų pagal	Įsipareigojimai	=4+ 6	0,750	0,300	0,300	0,300	0,000	1,650

⁵⁰ Pagal šią biudžeto eilutę bus dengiamos rizikos rodiklių ir duomenų bazės kūrimo išlaidos.

⁵¹ Techninė ir (arba) administracinė parama bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

daugiametės finansinės programos 6 IŠLAIDŲ KATEGORIJA	Mokėjimai	=5+ 6	0,200	0,600	0,300	0,300	0,250	1,650
---	-----------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------------

Jei pasiūlymas (iniciatyva) daro poveikį kelioms veiklos išlaidų kategorijoms, pakartokite pirmiau pateiktą dalį:

IŠ VISO veiklos asignavimų (visose veiklos išlaidų kategorijose)	Įsipareigojimai	(4)	1,534	1,094	0,800	0,750	0,000	4,178
	Mokėjimai	(5)	0,551	1,341	0,974	0,800	0,512	4,178
IŠ VISO administracinio pobūdžio asignavimų, finansuojamų iš konkrečių programų paketo lėšų (visose veiklos išlaidų kategorijose)		(6)	0,000	0,000	0,062	0,062	0,000	0,124
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 1–6 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS (Orientacinė suma)	Įsipareigojimai	=4+ 6	1,534	1,094	0,862	0,812	0,000	4,302
	Mokėjimai	=5+ 6	0,551	1,341	1,036	0,862	0,512	4,302

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	7	„Administracinės išlaidos“
--	----------	----------------------------

Šią dalį pildyti naudojant administracinio pobūdžio biudžeto duomenų lentelę, kuri pirmiausia bus pateikta [finansinės teisės akto pasiūlymo pažymos priede](#) (Vidaus taisyklių V priedas) ir įkelta į DECIDE tarnybų tarpusavio konsultacijoms.

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2024 metai	2025 metai	2026 metai	2027 metai	IŠ VISO
GD: GROW						
○ Žmogiškieji ištekliai		0,883	0,484	0,327	0,327	2,021
○ Kitos administracinės išlaidos						
IŠ VISO GROW GD	Asignavimai	0,883	0,484	0,327	0,327	2,021

		2024 metai	2025 metai	2026 metai	2027 metai	IŠ VISO
GD: TAXUD						
Žmogiškieji ištekliai		0,242	0,242	0,242	0,242	0,968
Kitos administracinės išlaidos						
IŠ VISO TAXUD GD	Asignavimai	0,242	0,242	0,242	0,242	0,968

		2024 metai	2025 metai	2026 metai	2027 metai	IŠ VISO
GD: TRADE						
○ Žmogiškieji ištekliai		0,484	0,399	0,399	0,399	1,681
○ Kitos administracinės išlaidos						
IŠ VISO TRADE GD	Asignavimai	0,484	0,399	0,399	0,399	1,681

IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	(Iš viso įsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)	1,609	1,125	0,968	0,968	4,670
---	--	-------	-------	-------	-------	--------------

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2024 metai	2025 metai	2026 metai	2027 metai	Vėlesni metai	IŠ VISO
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 1–7 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS	Įsipareigojimai	3,143	2,219	1,830	1,780	0,000	8,972
	Mokėjimai	2,160	2,466	2,004	1,830	0,512	8,972

3.2.2. Numatomas veiklos asignavimais finansuojamas atliktas darbas

Įsipareigojimų asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Nurodyti tikslus ir			N	N+1	N+2	N+3	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)	IŠ VISO
------------------------	--	--	---	-----	-----	-----	---	---------

atliktus darbus ↓			metai		metai		metai		metai									
	ATLIKTI DARBAI																	
	Rūšis 52	Viduti nės sąnaudo dos	Ne	Sąnaudo dos	Ne	Sąnaudo dos	Ne	Sąnaudo dos	Ne	Sąnaudo dos	Ne	Sąnaudo dos	Ne	Sąnaudo dos	Ne	Sąnaudo dos	Bendr as skaičiai us	Iš viso sąnaudų
1 KONKRETUS TIKSLAS ⁵³ ...																		
- Atliktas darbas																		
- Atliktas darbas																		
- Atliktas darbas																		
1 konkretaus tikslo tarpinė suma																		
2 KONKRETUS TIKSLAS ...																		
- Atliktas darbas																		
2 konkretaus tikslo tarpinė suma																		
IŠ VISO																		

⁵² Atlikti darbai – tai būsimi produktai ir paslaugos (pvz., finansuota studentų mainų, nutiesta kelių kilometrų ir kt.).

⁵³ Kaip apibūdinta 1.4.2 skirsnyje „Konkretus (-ūs) tikslas (-ai) ...“.

3.2.3. Numatomo poveikio administraciniam asignavimams santrauka

- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimų nenaudojama
- ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	2024 metai	2025 metai	2026 metai2027 metai		IŠ VISO pagal daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ

Žmogiškieji ištekliai	1,609	1,125	0,968	0,968	4,670
Kitos administracinės išlaidos					
Tarpinė suma pagal daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	1,609	1,125	0,968	0,968	4,670

Neįtraukta į daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ⁵⁴					
Žmogiškieji ištekliai					
Kitos administracinio pobūdžio išlaidos	0,000	0,000	0,062	0,062	0,124
Tarpinė suma, neįtraukta į daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	0,000	0,000	0,062	0,062	0,124

IŠ VISO	1,609	1,125	1,030	1,030	4,794
----------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

⁵⁴ Techninė ir (arba) administracinė parama bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

Žmogiškųjų išteklių ir kitų administracinio pobūdžio išlaidų asignavimų poreikiai bus tenkinami iš GD asignavimų, jau paskirtų veiksmui valdyti ir (arba) perskirstytų generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę lėšų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

3.2.3.1. Numatomi žmogiškųjų išteklių poreikiai

- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškųjų išteklių nenaudojama.
- ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

Sąmatą surašyti etatų vienetais

	2024 metai	2025 metai	2026 metai	2027 metai
20 01 02 01 (Komisijos būstinė ir atstovybės)	7	5	4	4
20 01 02 03 (Delegacijos)				
01 01 01 01 (Netiesioginiai moksliniai tyrimai)				
01 01 01 11 (Tiesioginiai moksliniai tyrimai)				
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti)				
20 02 01 (AC, END, INT finansuojami iš bendrojo biudžeto)	6	4	4	4
20 02 03 (AC, AL, END, INT ir JPD delegacijose)				
XX 01 xx yy zz ⁵⁵	- būstinėje			
	- delegacijose			
01 01 01 02 (AC, END, INT – netiesioginiai moksliniai tyrimai)				
01 01 01 12 (AC, END, INT – tiesioginiai moksliniai tyrimai)				
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti)				
IŠ VISO	13	9	8	8

XX yra atitinkama politikos sritis arba biudžeto antraštinė dalis.

Žmogiškųjų išteklių poreikiai bus tenkinami panaudojant GD darbuotojus, jau paskirtus veiksmui valdyti ir (arba) perskirstytus generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę lėšų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

Vykdytinų užduočių aprašymas:

Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai	Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai rengs ekonominės veiklos vykdytojams ir kompetentingoms institucijoms skirtas gaires, rengs susitikimus ir derins veiksmus su Komisijos tarnybomis siūlomo reglamento vykdymo užtikrinimo klausimais. Jie taip pat rengs tinklo posėdžius ir užtikrins, kad kompetentingoms institucijoms būtų sudarytos palankesnės sąlygos ir užtikrintas jų bendradarbiavimas, valdys ICSMS ir interneto svetainę ir užtikrins, kad prireikus būtų atsakyta į visų suinteresuotųjų šalių užklausas.
Išorės darbuotojai	Išorės personalas teiks papildomą pagalbą pareigūnams ir laikiniams darbuotojams, kad jie galėtų atlikti savo pareigas. Be to, jie atliks užduotis, kurios nepriskiriamos

⁵⁵ Neviršijant viršutinės ribos, nustatytos išorės darbuotojams, finansuojamiems iš veiklos asignavimų (buvusių BA eilučių).

	pareigūnų ir laikinųjų darbuotojų kompetencijai, ir kitas išskirtines užduotis, kurių gali prireikti, įskaitant specializuotą darbą.
--	--

3.2.4. Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa

Pasiūlyme (iniciatyvoje):

- ☒ Galima visiškai finansuoti persikirstant asignavimą atitinkamoje daugiametės finansinės programos (DFP) išlaidų kategorijoje.

Persikirstymas pirmiausia bus svarstomas pagal Bendrosios rinkos programą.

- ☐ Reikia panaudoti nepaskirstytą maržą pagal atitinkamą DFP išlaidų kategoriją ir (arba) specialias priemones, kaip apibrėžta DFP reglamente.

Paaikškinti, ką reikia atlikti, ir nurodyti atitinkamas išlaidų kategorijas, biudžeto eilutes bei sumas ir pasiūlytas naudoti priemones.

- ☐ Reikia persvarstyti DFP.

Paaikškinti, ką reikia atlikti, ir nurodyti atitinkamas išlaidų kategorijas, biudžeto eilutes ir sumas.

3.2.5. Trečiųjų šalių įnašai

Pasiūlyme (iniciatyvoje):

- ☒ nenumatyta bendro su trečiosiomis šalimis finansavimo
- ☐ numatytas trečiųjų šalių bendras finansavimas apskaičiuojamas taip:

Asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	N ⁵⁶ metai	N+1 metai	N+2 metai	N+3 metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)			Iš viso
Nurodyti bendrą finansavimą teikiančią įstaigą								
IŠ VISO bendrai finansuojamų asignavimų								

⁵⁶ N metai yra pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo pradžios metai. Pakeiskite „N“ numatomais pirmaisiais įgyvendinimo metais (pavyzdžiui, 2021). Atitinkamai pakeiskite vėlesnius metus.

Numatomas poveikis pajamoms

- ☒ Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio pajamoms.
- ☐ Pasiūlymas (iniciatyva) turi finansinį poveikį:
 - ☐ nuosaviems ištekliams
 - ☐ kitoms pajamoms
 - nurodyti, jei pajamos priskirtos išlaidų eilutėms ☐

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Biudžeto pajamų eilutė:	Einamųjų finansinių metų asignavimai	Pasiūlymo (iniciatyvos) poveikis ⁵⁷						
		N metai	N+1 metai	N+2 metai	N+3 metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)		
..... straipsnis								

Asignuotųjų pajamų atveju nurodyti biudžeto išlaidų eilutę (-es), kuriai (-oms) daromas poveikis.

Kitos pastabos (pvz., poveikio pajamoms apskaičiavimo metodas (formulė) arba kita informacija).

⁵⁷ Tradiciniai nuosavi ištekliai (muitai, cukraus mokesčiai) turi būti nurodomi grynosiomis sumomis, t. y. iš bendros sumos atskaičius 20 % surinkimo sąnaudų.